47ᴿᴰ ՏԱՐԻ   ԹԻՒ 600 Կ. ՊՈԼԻՍ   ԱՊՐԻԼ 18/1 ՄԱՅԻՍ 1903   ՈՒՐԲԱԹ   1321 ՍԷՖԷՐ 4 — 18 ՆԻՍԱՆ 1319

JOURNAL ARMÉNIEN
MANZOUMÉI-EFKIAR
38, Grand' Rue de la S-Porte, 38
CONSTANTINOPLE

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ
ՈՐՈՒ Կ'ՈՒՂՂՈՒԻ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
38, Գաղ Ապի Յառաջ, 38
Խմբագրութեան ուղղուած գրութիւններ ետ չեն դարձուիր։

Մանզումէի Էֆքեար

ՀԱՅԱՏԵՐԷՆ ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

منظومهٔ افكار
ارمنیجه یومی سیاسی غزته‌در
صاحب امتیازی : اوحانس فریاد

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	Տարեկան	Վեցամսեայ
Պոլսոյ համար	90 ղր.	50 ղր.
Գաւառներու համար	108 »	60 »
Արտասահմանի համար	25 Ֆր	13 Ֆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար, տողը 5 դրուշ, Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ։

10 ՓԱՐԱ   «ՄԱՆԶՈՒՄԷ» ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ՕՐ ԱՐՇԱԼՈՅՍԻՆ   10 ՓԱՐԱ

ՄԱՆԶՈՒՄԷԻ 600 ԹՈՒԵԱԿԸ

Այսօր կը լրանայ ՄԱՆԶՈՒՄԷի 600րդ թիւը, որով թերթը կը բոլորէ իր երկրորդ շրջանը և վաղը կը սկսի երրորդ տարեշրջանին առաջին թիւը։

Այս առթիւ, բոլորովին նոր տառերով պիտի հրատարակուի ՄԱՆԶՈՒՄԷ վաղուրնէ սկսեալ։

Այս Գ. Տարեմուտին առթիւ,
ՇԱԲԱԹ ՕՐ ըստ սովորութեան,
ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ)
ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ (բացառաբար

Այս երեք թիւերն ալ ամբողջ չորս երեսը յօդուածներով լեցուն պիտի հրատարակուին, առանց ծանուցումի։

Ուր պիտի երեւան
«Մանզումէ»ի Տէրն ու Տնօրէնը՝ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ
և հրապարակի ծանօթ գրողներէն

Տ. ԵՂԻՇԷ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ԴՈՒՐԵԱՆ | Տ. ՄՈՒՇԵՂ ՎԱՐԴԱՊԵՏ
Տ. ՏԻՐԱՅՐ ՎԱՐԴԱՊԵՏ | Տ. ԵՊԻՍԿՈՊՈՍՅՈՒ

ՅԵՏՈՅ

Ռ. Ց. ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ | ՊՐՈՖ. ՅԱԿՈԲՈՍ ՃԷՃԻԶԵԱՆ
ԲԻՒԶԱՆԴ ՊՕՂԱՃԵԱՆ | ԵՐՈՒԱՆԴ ՏԷՐ ԱՆԴՐԷԱՍԵԱՆ
ԱՐԱՄ ԱՆՏՈՆԵԱՆ | ՎԱՀԱՆ ԹԷՔԷԵԱՆ
ԹԷՈԴԻԿ | ՎԱՀԱՆ ՓԱՓԱԶԵԱՆ (Կոմս)
ՀԱՅԿ ԽՕՃԱՍԱՐԵԱՆ | ԳԷՈՐԳ ՍԻՄՔԷՇԵԱՆ
ՀՐԱՆՏ ԱՍԱՏՈՒՐ | ԽՈՍՐՈՎ ՔԷՇԻՇԵԱՆ
ԵՆՈՎՔ ԱՐՄԷՆ | ԻՆՏԷԼԻՐԳԷՆՍ
ՏԻԳՐԱՆ ԳԱՍԱՊԵԱՆ | ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԱՍԱՏՈՒՐԵԱՆ
ԲԱՆԱԳՈՂ ԼՈՒՌԻԹԻՒՆԵԱՆ | ՊԱՐՂՈՍ
ՎԱՀԱՆ ԹՕԹՈՎԵԱՆ | ՅԱԿՈԲ ՏԷՐ-ՅԱԿՈԲԵԱՆ

ԵՒ ՔԱՍԻՄ

ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՀԱՐՑԵՐ

ՄՈՒՐԱՑԻԿ ՏՂԱՔԸ

Ո՛ւ է ժողովուրդ ըլլայ մեծ կամ [illegible]

[illegible]

հանգրուանը, ուր ա՛յնքան դիւրին ու ճակատագրականօրէն կարծես կ'ապաստանին գործելէ զզուած ու թուլցած և վերջապէս ապրելէ ա՛լ ծանրացած ու ձանձրացած հոգիներ։

[illegible]

...և անոր յուզողութիւն ու աշխատութեան էր երջանիկ ու անփոյթ կեանքը կրնար վարել։

Առիկա չէ՞ եղած միթէ այսօր կարգ մը ինկածներու մէ՛կ հատիկ միջոցը իրենց ապրուստ ու կապուստին։ Ու դարձեալ առիկա չէ՞ միթէ այն եաքի

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ

ՔԱՍԻՄ   115

Կնճռոտ Հանգոյց Մը

ՎԷՊ

Տեղական-ընտանեկան կեանքէ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

Ժ.

Մաքրիկ հանըմ քարացած մնաց Սարգիս աղայի անողոք յայտնութեան առջև։ Պետրոսը գո՛ղ. որդեգիրը անբարոյ՛ծ. առիկա մտածում էր իրեն համար, քանի որ իրրև մայրը ներկա-

[illegible]

[illegible]

Հա՛ր ալ ունիմ, մա՛ր ալ ունիմ ամ... հաց չունիմ...» կը հնչէ տակավ ձայնը ականջիդ, ու տաար տպաւորութեանը տակ, չե՛մ գիտեր ո՛ր զգացումով, ի՛նչպէս կամ ինչո՛ւ կը բերիս մտածել թէ, արդեօք քանինե՛ր կան տակաւին, որ ճակատագրուած են այսքաշկռտուքին՝ չեմ ըսեր կեանքին։

ՎԱՀԱՆ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍԵԱՆ

ՕՐ. ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՆԿՈՒԹԻՒՆԸ

Ո՛վ մանկութիւն, քանի հեռացար ինձմէ, հանգիստս ու անդորրութիւնս ալ՛իրասին տարիր գացիր. որքան տենչով կը փափագիմ քեզմէ չբաժնուիլ, դուն այնքան ինձմէ կը հեռանաս։ Քու ժամանակամիջոցիդ ուրախ եղծ օրերս յիշելով՝ եռեւէդ կարօտի աչերկներ չձգել, արցունքներ չթափել անկարելի կ'ըլլայ. սակայն դո՛ւն, առանց բոպէ մը դադար առնելու, կը

[illegible]

[illegible]

...բոնք հիմա իղձերս ու փափաքներս անարգանքով, և սէրս՝ անտարբերութեամբ միայն կը փոխարինեն, քու այն գեղեցիկ ժամանակամիջոցիդ, երբեք չէին ուզեր գիս իրենց քովէն հեռացնել կամ իրենց քաղցր շրթունքները բաժնել իմ այտերէս։ Նոյն իսկ եթէ ձանձրոյթ զգայի իրենց այս հաճոյալի վարմունքէն, իրենք չէին հրաժարեր իրենց սիրոյն հաւատարիքն արտայայտելէ։

Թողէ.
Մ. Ֆ. ԹՈՐՈՍԵԱՆ

ՄԻՒՆԻՖ ՓԱՇԱՅԱՏԷ ՎԷԶՊԻ

ԱՏԱՆԱՅԻ ԿԵԱՆՔԷՆ

[ՏՊԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԱՅՑԵԼՈՒԹԵԱՆ ՄԸ ԱՌԹԻՒ]

Ատանայի թէ՛ եկեղեցական և թէ՛ կրթական գործերը լաւագոյն վիճակի մը մէջ գտայ։ Եկեղեցին և մանուանդ դպրոցին հանդէպ շատ պաղ զգացում մը առեր, անոնց նկատմամբ միայն

[illegible]

[illegible]

սաք էֆ. Պեարոսեան: Ասոնց ոմանց ուանդած դասերուն միջոցին ներկայ գտնուելով բաւական գոհ մնացինք: Իսկ Գ. Նախակրթարանին մէջ կը դասախօսեն Ուսուցիչներն դասուողներէն զատ Միսաք էֆ. Գասպարեան, Գէորգ էֆ. Կուրճիկեան և Կարապետ էֆ. Գույումճեան: Արամեան Ծաղկոցին մէջ կը պաշտօնավարեն դաստիարակուհիներ՝ Ղեւոնդ էֆ. Ուլուհօճաեան, դասատուք՝ Գէորգ էֆ. Աչճեան, Ցովսէփ էֆ. Պէրպէրեան և Արմենակ էֆ. Պօսմաճեան. Իսկ Մանկապարտէզին մէջ Տիրան էֆ. Տէօնիւմեան և Ցակոբ էֆ. Աչճեան: Ծաղկոցի ուրիշ բաժանում մը եւս կը գտնուի, ուր կը դասախօսէ Ցարութիւն էֆ. Ճէրէճեան՝ 100 աշակերտներով: Չենք գիտեր թէ վարժարանին բուն ներքին վիճակն ալ արտաքինին պէս յառաջդիմութեան շաւղին մէջ է՝ թէ ոչ դուրսէն փայլուն ներսը փտած վիճակ մը ունի: Տնօրէնին մասին,—որ արդէն «Մանզումէ»ի ընթերցողներուն ծանօթ է— շատ մը կարծիքներ տուին երիտասարդներէն, ոմանք կը գովեն, իսկ ոմանք մինչև դժոխք կը նետեն. բայց ամէն պարագայի մէջ, թշնամիներուն ըսենք թէ պարասաւողներուն, այսինքն Տնօրէնէն գժգոհ մնացողներուն թիւը աւելի շատ է:

Հետեւեալ օրը կէս օրուան մօտ, Նորէն բարեկամիս առաջնորդութեամբ կ'այցելենք ողջկանց Աչխէնեան վարժարանը, որ կը գտնուի Ս. Ստեփանոս եկեղեցւոյ կից: Նախ կը մտնենք վարի յարկը գտնուող Թոշակաւորաց յատուկ երկսեռ մանկապարտէզը որուն հսկողութիւնը յանձնուած է Տիկին Գուլոսուրաճեան, որ իր ուսումը աւարտած է կարծեմ Սկիւտար Հօմաքուլի մէջ: Երկսեռ աշակերտները 3—8 տարեկան մաքուր ու ճաշակաւոր հագուած ողուորիկ զաւնուկներու խումբ մ'էր, մի քանի երգեր կ'երգէն որոնց միջոցին մինինիկ ձեռքերով պէտք եղած շարժումներն ըրած ատեն ակահատեանց ներուն չի հիանալ անկարելի է: Տիկին Գուլոսուրաճեան կ'ընկերանային ուրիշ չորս օրիորդներ: Ասկէ վերջին ծայր ուրախ կ'ելնենք վերը բուն Աչխէնեան վարժարանը որ բաւական լաւ ծրագրի համեմատ կ'ընթանայ: Ատանացիներն իրաւունք ունին գովելու՝ իրենց տնօրէն ուսուցչուհին Օր. Սիրանոյշ Տէր-Աբրահամեանը՝ որ գիշեր ցորեկ անդուլ անդադար կ'աշխատի եղեր վարժարանին օր ըստ օրէ բարեկարգման համար, և չխտակն ալ խօսելով Պոլիսէն գաւառները ուսուցչութեան եկած օրիորդներուն մէջ հազուագիւտ է Օր. Սիրանոյշի նմանները: Տնօրէնուհիին առաջնորդութեամբ կը պտըտինք նաև Աչխէնեան վարժարանի նախապատրաստականն ու ծաղկոցը և անթոշակ մանկապարտէզը և շատ գոհ տպաւորութիւն մը կ'ազդէ: Օր. Սիրանոյշի կ'ընկերանան իբր օգնական իր քոյրը ու տասնի չափ ուրիշ օրիորդներ, որոնց մէջ գովեստով կը յիշէ Օր. Թագուհի Ուրֆալեանի անունը: Վերջապէս Ատանացիները շնորհաւորութեան արժանի են:

Եւ կը մաղթենք որ ալ աւելի ուժով աշխատելով աւելի փայլուն դիրք մը գրաւեն թէ՛ եկեղեցիով և թէ՛ վարժարաններով: Ահա այս է մեր փափաքը: ՑԱԿԹԷՐ

Ատանա

ԱՐՏԱՔԻՆ

ԷՏՈՒԱՐՏ Է.—Վիքդոր Էմմանուէլ Թագաւոր, ընկերակցութեամբ Աօզդայի դուքսին, Դուրինոյի կոմսին, Ապրուցցոյի դուքսին, կայարան գնաց, ուղեկցութեամբ զրահապատ զօրքերու գումարտակի մը, ընդունելու համար Անգլիոյ Թագաւորը: Հոն կը գտնուէին արդէն նախարարները և պետական բարձր պաշտօնատարները: Կէս օրէ վերջ ժամ 3ին արքունական կառախումբը կայարան մտաւ անգլիական ազգային երգին ձայնով: Սովորական ողջոյններէն վերջ, Էտուարտ Թագաւոր և Վիքդոր Էմմանուէլ Թագաւոր նըստան պալատական կառքի մը մէջ, ժողովուրդին ցնծագին ծափերուն միջև: Նացիօնալ փողոցին առջև երեւցաւ Հռոմի քաղաքապետ իշխան Քոլօննա ,,շրջապատուած քաղաքին ներկայացուցիչներէն, որոնք եկած էին Թագաւորին բարի գալուստ մաղթելու: Թագաւորները, Էլէնա Թագուհին, արքայական տան իշխանները երեւցան Կուիրինալի պալատին պատշգամին վրայ, ժողովուրդին ծափերուն շնորհակալութիւն յայտնելու համար: Էտուարտ Թագաւորին և Էլէնա Թագուհիին հանդիպումը շատ մտերմական եղաւ: Կէս օրէ վերջ ժամ 4ին, Էտուարտ Թագաւոր զրահապատ զօրքերու ուղեկցութեամբ, մայր-Թագուհիին պալատը գնաց այցելութիւն տալու անոր: Ժամ 6ին, անգլիական դեսպանը գնաց անգլիական գաղթականութիւնը ընդունելու: Ամբողջ իտալական մամուլը գոհունակութեամբ կ'ողջունէ Էտուարտ Թագաւորին այցելութիւնը: «Թաթրիա» կ'ըսէ.—«Հռոմէական արեւը կը գգուէ անգլիական դրօշը որ երբեք թշնամի դրօշ մը եղած չէ և միշտ խորհրդապաշտ եղած է ներողամտութեան և զօրութեան»: Էտուարտ Թագաւորին քարտուղար Մր. Հէրտինկ ժամ 6ին Վատիկան գնաց Ռամբոլլա կարդինալին հետ համաձայնելու Թագաւորին առ Պապն այցելութեան պարագաներուն վրայ:

*** Արքայական կառախումբը կը բաղկանար չորս սրահ-վակոններէ, և երկու պարզ վակոնէ, զորոնք կը քաշէին երկու վառօդաշարժներ: Հռոմի երկաթուղիի կայարանէն վերցուած էին բոլոր կառախումբերը: Կայարան մըտնելու արտօնուած էին միայն Աւետման Մանեակ կրող անձնաւորութիւնները, դեսպանական մարմինը, խորհրդարանին ներկայացուցիչներ, Պետական մեծ պաշտօնատարներ, և Հռոմի քաղաքապետը: Էլէնա Թագուհին իր պալատական Տիկիններէն և Օրիորդներէն շրջապատուած, ընդունեց Թագաւորը Զուիցերիական Պահնորդներու Մեծ Սրահին մէջ Կուիրինալի պալատը: Թագաւորն յետոյ այցելեց այրիացեալ Մարգարիտա մայր Թագուհիին իր պալատին մէջ Վիա Վենեգօ: Երեկոյին ընտանեկան ճաշ մը տրուեցաւ Կուիրինալի պալատին մէջ: Երկրորդ օրը Իտալիոյ Թագաւորն ու Թագուհին ճաշ մը տուին Անգլիոյ Թագաւորին, և ժամ 7 ու կէսին Թագաւորը ընդունեց Հռոմի օտար դեսպանները:

Ժամ 8ին չքեղ հացկերոյթ մը տեղի ունեցաւ, որուն ներկայ էին բոլոր նախարարները, և ժամ 10ին չքեղ ներկայացում մը տրուեցաւ Արժանթինա Թատրոնին մէջ: Ապրիլ 29ին առաւօտուն Թագաւորը ներկայ եղաւ զօրահանդէսին: Վիքթոր Էմմանուէլ Թագաւոր և իտալացի իշխանք կառքերով, ուղեկցութեամբ զրահապատ զօրքերու, գացին մինչև Հրացանակիրներուն պահականոցը: Հոն ձի նստելով գացին զօրահանդէսին վայրը սպասելու Էլէնա Թագուհիին և Էտուարտ Թագաւորին, որոնք ժամ $8\frac{1}{2}$ին բաց կառքով Կուիրինալէն ճամբայ ելան: Ժամ $12\frac{1}{2}$ին ճաշ տրուեցաւ անգլիական դեսպանատան մէջ, և ապա Ն. Վեհափառութիւն անկից ուղղակի Վատիկան գնաց: Երեկոյին դարձեալ ճաշ մը տրուեցաւ Անգլիոյ դեսպանատան մէջ, ուր ներկայ եղան Իտալիոյ Թագաւորն ու Թագուհին: Ապրիլ 30ին կէս օրին ճաշ մը պիտի տրուէր Կուիրինալի մէջ, և Անգլիոյ Թագաւորը նոյն օրը Բարիզ պիտի մեկնէր:

*** Հռոմի քաղաքապետ իշխան Քոլօննա Ցայտարարութիւն մը հրատարակելով՝ հրաւիրեց Հռոմի քաղաքացիները յիշել այն բարիքները, զորոնք Իտալիա ընդունեց Անգլիայէն, առանց որոյ իտալական միութիւնը երբեք ձեռք պիտի չբերուէր:

*** Նափոլիի մէջ գտնուած պահուն Էտուարտ Թագաւոր այցելեց նաև Քափրի կղզին, որ հսկայ զմրուխտի մը պէս կը շողայ լազուարթ քարերու դաշտի մը մէջ: Նափոլի հարուստ է գեղարուեստով և հնութիւններով, և Ն. Վեհափառութիւն պարզ զբօսաշրջիկի մը պէս այցելեց Մուզէոնները և պալատները, մանաւանդ Սան Մարդինօ Մուզէոնին մէջ, տեսաւ Նափոլիի պատմութեան հետաքրքրաշարժ առարկաները: Մուզէոնին դարատափէն դիտեց Սուվածոցին օքոնչելի համայնապատկերը, պալատներու և տուներու իր մպիտակ եղջիւրաձեւ երկայնութեամբ, որուն վերեւը կը բարձրանայ հզօրն Վեզուվ, գլուխը ամպերուն մէջ: Թագաւորը յետոյ կառքով գնաց Քաբօ Տի Մօնթէ պալատը, որուն պարտէզները, գունագեղ պուրակներու և անտառներու մէջ թաղուած, քաղաքին հրապոյրները կ'աւելցնեն: Սենեակներուն մէջ հաւաքուած են թանկագին յախճապակիներ, որոնց կողմէ նշանաւոր է Քաբօ Տի Մօնթէ:

*** Էտուարտ Է. Նափոլիի մէջ զանազան բարձր պատուանշաններ տուաւ իտալացի դուքսերուն և կոմսերուն:

*** Էտուարտ Թագաւոր Վէնսանի զօրահանդէսէն վերջ պիտի այցելէ Բարիզի Քաղաքապետարանը շաբաթ օր (վաղը):

*** Բարիզի անգլիական դեսպանատունը տակնուվրայ եղած է. Բոլոր գործերը իրենց տեղերէն վերցուած են, ինչպէս նաև սնտուկները, ծրարները և սանդուխները: Բոլոր պատերը մաքրուած են, և դրան ճակատը ագուցուած է բրիտանական դրօշը: Ընդունելութեան սրահին մէջ պիտի զետեղուի Վեհապետին կենդանագիրը: Լոնտոնի Պըքինկըմի պալատէն յատկապէս բերուեցաւ Պէնժամէն Քոնսդանի տարիներ առաջ նկարած կենդանագիրը մանաւոր չոգենաւով և կառախումբով: Բաւական թուով անգլիացի պաշտօնական գործակալներ Բարիզ հասած են, որոնք պիտի միանան Ֆրանսացի պաշտօնական գործակալներուն հետ: Էտուարտ Թագաւորին Բարիզ պիտի ընկերանան վեց բարձրաստիճան պաշտօնատարներ: Կիրակի օրը միայն հանգիստ պիտի վայելէ Թագաւորը անգլ. դեսպանատան մէջ, միայն նոյն օրը կէս օրին Մ. Տէլքասէի պաշտօնատան մէջ պիտի ճաշէ պարզ կերպով: Իրիկունն ալ անգլ. դեսպանատան մէջ չքեղ հացկերոյթ մը պիտի տայ ի պատիւ Մ. Լուպէի: Թագաւորը Բարիզէն պիտի մեկնի Բշ. առաւօտեան ժամ $8\frac{1}{2}$ին. Մ. Լուպէ անգլիական դեսպանատունը պիտի երթայ Թագաւորը առնելու, որուն պիտի ընկերանայ մինչև կայարան, ուր կ'սպասէ արքայական կառախումբը:

ՍՈՄԱԼԻԻ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ.—Պօնթալէն նոր հեռագիր, Անգլիոյ պատերազմական նախարարին ուղղեալ.—Ապրիլ 21ին, անգլիական պարտութենէն վերջ, կռիւները չարունակուեցան խստութեամբ: Անգլիացիք եա վանեցին թշնամին յարձակումը մեծ կորուստներ պատճառելով անոնց: Երկու ժամ վերջ Սոմալիները նորէն յարձակեցան: Անգլիացիք ընդհանուր յարձակման մը սկսան, ուղտերը, ձիերը և միւս կենդանիները իրենց կեդրոնը զետեղելով: Ժամ 10 ու կէսին Թշնամին ճակատէն յարձակեցաւ, և անիջապէս վերջ ամէն կողմէն միանգամայն: Իմա մացառներուն և երկայն խոտերուն պատճառաւ կռիւը հարկ եղաւ շատ մօտէն մղել, 20—50 եարտա հեռաւորութեամբ միայն: Ցարձակումը շարունակեց մինչև ժամ 2, կէս օրէ վերջ: Թշնամիները խիստ յամառօրէն կը կռուէին, և իրենք զիրենք կրակին կ'ենթարկէին: Բայց Մաքսիմ թնդանօթներուն առջև միայն տեղի կուտային, և յաճախակի տեղափոխութիւններ կ'ընէին: Անգլիացի հրամանատարը տեսնելով որ ծանր կռուի համար բաւական ռազմամթերք չունի, որոշեց Տանօր դառնալ, մացառներուն մէջ պահակ գունդեր թողլով: Անգլիացիներէն սպաննուեցան 13 հոգի, վիրաւորուեցան 28: Թշնամիին կորուստը 100էն 150: Գնդապետ Բլընքէթի պարտութեան և մահուան պարագաներուն վրայ առնուած նոր տեղեկութիւնները կ'ըսեն թէ թշնամին անհոգին բազմութեամբ խուժեց Անգլիացիներուն վրայ և առ նուազն 2000 հոգի մեռած է Սոմալիներէն, անոնց դիակները դիզուած էին հողակոյտի պէս Մաքսիմ թնդանօթներուն առջև: Բայց Սոմալիները անընդհատ կրակ կը տեղացնէին շրջակայ մացառներէն, Մըլլային մարդիկը կը կռուէին անակնունելի քաջութեամբ, մինչև հիմակուան շատ աւելի սրտոտութեամբ: Մինչ 12,000 Սոմալի կրակ կ'ընէին Անգլիացիներուն վրայ, որոնցմէ ազատուած 41 հոգին ալ աւելի կամ քիչ վիրաւորուած անգլիական թանակատը դարձան ձախողուածը գումելու: 12,000էն 2,000ը ձիաւոր էին և 10,000ը նիզակաւոր, որոնք պաշարեցին բրիտանական գունդերը: Մըլլային ոյժերը կը բաղկանային Տօլպահանդի, Միճիրդէնի, Կալլա և Օկատէն ցեղերու մարդիկներէն: Տակաւին իր ձեռքին տակ ունի երեք հազար զինուած ձիաւոր և ութ հազար նիզակաւոր:

ԳԵՐՄԱՆ գահաժառանգին Անգլիոյ Թագաւորին եղբօր՝ Քօննօդի դուքսին Մարկարէդ աղջկան հետ նշանուելու զրոյցը բոլորովին անհիմն է:

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ՄԱՆՉՈՒՐԻԱ.—Բեքինի անգլիական և ճափոնական դեսպանները խրատ տուին Չինու վարչապետ Չինկ իշխանին որպէս զի պնդէ որ Ռուսերը Մանչուրիայէն ելնեն. Միացեալ Նահանգները դեռ պաշտօնական բան մը ըրած չեն. կ'երեւի թէ իրենք Անգլիոյ և Ճափոնի պիտի միանան: Ռուզվէլդ Նախագահ իր ճամբորդութեան կեդրոնէն հրահանգ ղրկեր է Ուաշինկդընի որ ո և է դիմում չըլլայ տակաւին Ռուս կառավարութեան, Մանչուրիոյ խնդրին առթիւ:

*** Գերմանիա գիտէ եղեր Ռուսիոյ քաղաքականութիւնը Մանչուրիոյ մասին, և իմացուցեր է թէ ինք բան մը չունի Ռուսիոյ: Ուաշինկդընի ռուս դեսպանը Ծանուցագիր մը տալով Մր. Հէյի, կ'ըսէ թէ Ռուսիոյ ընթացքը Մանչուրիոյ մէջ երբեք թշնամական չէ Միացեալ Նահանգներու նկատմամբ: Մր. Հէյ ծանուցագիր մը ղրկեց Չինաստանի, բայց խմաստը յայտնի չէ: Աւստրիոյ մամուլը ընդհանրապէս Ռուսիոյ կուսակից է, որ կ'աշխատի հողորդակցութիւնը բաց պահել իր ընդարձակ կայսրութեան և Ովկիանոսի միջև Մանչուրիոյ միջոցաւ, և չուզեր որ ապագայ խռովութեան այդ հարուստ երկրին վաճառականութիւնը օտար ձեռքերու անցնի: Վիեննական մամուլը խորհուրդ կուտայ Ճափոնի՝ Մանչուրիան Ռուսիոյ ձգել, և միջոցը մղել Ռուսիոյ հետ Քորէայի մէջ:

*** Երբեմն կ. Պոլսոյ ամերիկեան դեսպան Մր. Սդրաուս կը յայտարարէ թէ վերջ ի վերջոյ կարելի պիտի ըլլայ Ամերիկայի, Ռուսիոյ և Անգլիոյ միջև համաձայնութիւն մը կնքել և բաց դրան քաղաքականութիւն պահանջել Չինու բոլոր նաւահանգիստներուն համար:

*** Երբ Չինկ իշխան ընդունեց Ռուսիոյ Ծանուցագիրը Մանչուրիոյ մասին, առանց քննելու նորէն Բեքինի ռուս գործակատարին ղրկեց զայն: Չինու արտաքին գործոց պաշտօնատարները շատ զարմացած են ռուսական յանդգնութեան վրայ: Չինաստան պատրաստ է 1 միլիոն 200,000 Թայէլ հատուցում տալ Ռուսիոյ, Նիուչուանկի երկաթուղիին պաշտպանութեան համար անոր ըրած ծախքերուն փոխարէն: Այդ դրամը ռուսաչինական պանքան պահ տրուած է արդէն: Ռուսիա ամէն շաբաթ 100,000 ֆր. մաքս կը գանձէ Նիուչուանկի նաւահանգստէն 1900 Օգս. ամիսէն սկսեալ, և նոյն գումարները ինք ալ պահ դրած է նոյն պանքային մէջ:

ԵԿԵՂԵՑԻ ԵՒ ՊԵՏՈՒԹԻՒՆ ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՄԷՋ.—Անվաւեր արու միաբանութիւնները ցրուելու համար Ֆրանսայի մէջ ձեռք առնուած միջոցները կը շարունակուին: Պրըդայնիէ Բենետիկտեանք իրենց վանքերուն մէջ կ'սպասեն որ օրինական բռնութեամբ դուրս վռնտուին: Կրօնաւէր և վանաւէր գիւղացիները համակիր են վանականներուն: Բենեդիկտեանք Ֆրանսայէ պիտի երթան Ուէլզ (Անգլիա), ուր չէնքեր վարձուած են վանք մը շինելու համար: Նանթի մէջ ի նպաստ վանականներուն ցոյցին մասնակցեցաւ նաև Տիօն մարքիզ, որ ապա ձերբակալուեցաւ: Մարքիզը շըթայի զարնուած պահականոց տարուեցաւ, թէև երեսփոխանի նշանը կը կրէ: Ութ օրուան բանտարկութեան դատապարտուեցաւ: Մարքիզը պիտի բողոքէ այդ վճռին դէմ: Հրաման տրուեցաւ Տոմինիկեաններուն և Ասօթօրաններուն որ ցրուին շուտով: Մինչև Օգս. 2 պայմանաժամ ունին: Ոստիկանութիւնը ձերբակալութիւն կատարեց անոնցմէ, որոնք Քորդարայի վանքը թալլելու կ'զբաղէին, և կը նախատէին վանականները, որոնք ոստիկան զինուորներու հսկողութեամբ նաև նոտան Քորսիքա երթալու:

ՎԵՆԵՏԻԿԻ ՆՈՐ ԶԱՆԳԱԿԱՏՈՒՆԸ.—Հիմերուն կեդրոնը զետեղուեցաւ երկուքուկէս ոտնաչափ երկար մէկ ոտնաչափ խոր և մէկ ոտնաչափ լայն քար մը: Քարը մէջտեղէն փորուած էր և մէջը դրուած էին արձանագրութեան մագաղաթը և ոսկի ու արծաթ դրամները ի յիշատակ այս մեծ դէպքին: Մագաղաթը երկուքուկէս ոտնաչափ երկայն և մէկ ոտնաչափ լայն էր: Պատրաստած էր զայն Բրօֆ. Վէնսան Փաճօթթօ, Ժն. դարու ոճով. վերի կողմը կայ Վենետիկի Առիւծը, և տակն ալ Սավուայի Տան, Վենետիկի քաղաքապետ կոմս Կրիմանիի և կարդինալ Պատրիարքին զինանշանները: Մագաղաթը գրուած էր մէկ ոտնաչափ երկայն խողովակի մը մէջ, և ստորագրած էին Տուրինոյի կոմսը, Վենետիկի քաղաքապետ, Իտալիոյ և Ֆրանսայի հանրային կրթութեան նախարարները և կարդինալ Սարդօ: Տուրինոյի կոմսը խողովակը քարին մէջ դրաւ, արծաթեայ ծեփիչ գործածելով: Մագաղաթի խողովակին մէջ զետեղուած էին նաև քսան ֆր.նոց իտալական ոսկեդրամ մը, և հինգ ֆր.ի արժողութեամբ արծաթ դրամներ, և Վիքթոր Էմմանուէլ Գ.ի Թագաւորութեան ժամանակ կոխուած ֆրանք մը: Բարձրաւանդակներուն վրայ հանդիսատեսները կը ծափահարէին երբ Տուրինոյի կոմսը արարողութիւնը կը կատարէր վերակսելու համար շինութիւնը այն հոյակաւոր զանգակատան, որ այնքան սիրելի է Վենետիկցիներուն: Պարագային յարմար ճառեր արտասանեցին Իտալիոյ և Ֆրանսայի հանրային կրթութեան նախարարները, քաղաքապետը և Վենետիկի Պատրիարքը: 60,000 անգլ. ոսկի հանգանակուած է շինութեան համար. Միացեալն ալ իտալական կառավարութիւնը պիտի հայթայթէ:

ՆՈՐ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ ՑԱՐԻՆ.—Ցարը նոր յայտարարութիւն մը կը պատրաստէ, որ մեծ կարեւորութիւն պիտի ունենայ Ռուսիոյ մէջ կրօնքներու հաւասարութեան համար: Նիքոլա Բ. պիտի ջնջէ այն օրէնքը, որուն համեմատ խառն ամուսնութենէ ծնած զաւակները ցարդ կը կրթուէին ռուսական օրթոտոքս կրօնքին մէջ: Ցոր օրինակ, երբ Հայ մը Ռուս օրիորդի մը հետ կարգուի, ծնած զաւակները ռուսադաւան պէտք է ըլլան: Ցարը այս օրէնքը պիտի վերցնէ:

ԲԱՐԻԶԻ ՊՈՐՍԱՆ

BOURSE DE PARIS

30 Ապրիլ 1903

Ֆրանս. 3%	(3% Français)	97	97
Րէժի	(Tab. Turcs)	374	—
Թիւնսօլիտ	(R. Turque D.)	29	52
Երկաթուղի	(Lots Turcs)	125	50
Պանք. Օթթ.	(Banque Ott.)	600	—
Թրանսվալ	(Transvaal)	134	—

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՀՌՈՄ, ապրիլ 29.—Երէկ Քուիրինալի պալատին մէջ տրուած հացկերոյթին, Վիքդոր Էմմանուէլ Թագաւորը բաժակ առաջարկեց Էտուարտ Թագաւորին առողջութեան, ըսելով թէ Իտալիա միշտ իր կողմը ունեցած է Անգլիան թէ յաջողութեան և թէ ձախողութեան մէջ: Ի վերջոյ մաղթեց որ երկու Արքայական Տուներուն և երկու ժողովուրդներուն միջև բարեկամութիւնը յաւէտ անվթար մնայ և օրէ օր ամրապնդուի: Էտուարտ Թագաւորը պատասխանելով ըսաւ թէ, Անկատար վստահութիւն ունի այս փոխադարձ բարեկամական զգացմանց վրայ, որ երկու երկիրները իրարու կը զօդէ, զգացումներ որոնք երբեք պիտի չդադրին ոգեւորելէ երկու ժողովուրդները իրարու հանդէպ: Անգլիացի վեհապետը իր բաժակաճառը շարունակելով ըսաւ. «Երկուքս ալ կը սիրենք առաջադէմ հիմնադրութիւնները: Մեր առջեւ մեծամեծ նպատակներ ունենալով, միշտ միասին ընթացած ենք քաղաքակրթութեան և առաջդիմութեան ճամբուն մէջ, միեւնոյն ատեն ծառայելով տիեզերական խաղաղութեան պահպանման: Ստուգապէս համոզուած եմ թէ միշտ միացած պիտի ըլլանք յօգուտ քաղաքակրթութեան, տիեզերական բարօրութեան և բոլոր ազգերուն բարգաւաճման համար»:

ՎԻԵՆՆԱ.—Սաքսոնիոյ Թագաւորը այս առտու Միւնիխ գնաց, այցելութիւն տալու Խնամակալ Լուիթբոլտ իշխանին: Կայարանին մէջ, երկու վեհապետներուն փոխանակած ողջոյնները շատ սիրալիր եղան:

ՊԻԶԷՐԴԷ.—Հանրապետութեան նախագահը, Ճէպէլ Քէպիր այցելէլ և 120 հոգինոց կոչունքի մը ներկայ ըլլալէ վերջ, «Քազաբիանքա» շոգենաւը նստաւ Սիտի-Ապտալլահ երթալու համար: Այցելեց զինարանը և ապա Ժանն տ'Արք զրահաւորը դարձաւ, որ ժամ 4ին Պիզէրդայէ մեկնեցաւ Մարսիլիա:

ՄԱՐՍԻԼԻԱ.—Մ. Լուպէ վաղը պիտի հասնի Մարսիլիա և պաշտօնապէս պիտի ողջունուի ամերիկեան նաւատորմին կողմէ:

ԲԱՐԻԶ.—Մ. Լուպէ Ուրբաթ առաւօտ ժամ 8ին Բարիզ պիտի հասնի և Էտուարտ Թագաւորը պիտի ընդունի ժամ 3ին:

ՀՌՈՄ.—Վիլհէլմ Կայսրը, կոմս Պիւլով և մարաջախտ Վալտէրզէ Մայիս 2ին պիտի հասնին Հռոմ:

ԿՐԸՆՕԲԼԸ.—Շարդրէօզները զինուորական միջոցներով արտաքսուեցան, առանց ծանր դէպքերու:

ՀՌՈՄ.—Արտաքին գործոց նորընտիր նախարար ծովակալ Մօռէն յայտարարեց թէ ինք անփոփոխ կերպով պիտի հետեւի իր նախորդին քաղաքականութեան:

ՄԱՏՐԻՏ.—Վարչապետ Մ. Սիլվէլա դիտաւորութիւն ունի, կ'ըսուի, մօտ ատենէն վերակազմելու նախարարութիւնը: Ելմտական նախարար Մ. Սան Բէտրօ արտաքին գործոց նախարար պիտի ըլլայ, և Մ. Վիլլավէրտ պիտի վերստանձնէ ելմտական նախարարութիւնը: Իսկ արդի արտաքին գործոց նախարար Մ. Ապարզուզա Լոնտոնի դեսպան պիտի ըլլայ:

ՊՈՀՈՒԼ.—Պոհուլի հարաւ. արեւմտեան կողմը Տանօրի մէջ հազարապետ Կուկ Սոմալիներուն հետ ընդհարում մը ունեցաւ: Անգլիացիներուն կորուստը է 13 մեռեալ որոնց երկուքը սպայ, և 4 սպայ վիրաւոր: Թշնամիին կորուստն է 200 հոգի:

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Թրապիզոն վիլայէթի մէքթուպի գալէմի խիւլէֆաօընտան Իզզ. Իպրահիմ Զէքի էֆ.յէ էհլիյէթ վէ հիւսնի խըտմէթինէ մէքնի թէրֆիէն սանիյէ, վէ էնզէլի Թաագիպ վէ տէրտէսթի վէ էմվալը մաղսուպէնին իսթիրտատը խուսուսընտա հիւսնի խըտմէթ վէ ղայրէթի կէօրիւլէն Տիարպէքիր վիլայէթի ամախիլինտէ Պասթիրին Նահիյէսի միւտիրի րիֆ. Էսատ էֆէնտիյէ սալիսէ րիւթպէլէրի թէվճիհ պույրուլմուշտըր:

ՆԻՇԱՆ

Մէրսին սանճաղը միւթէսարրըֆը սաատ. Ճէմալ պէյ էֆ. հազրէթլէրինէ իքինճի րիւթպէտէն Օսմանի նըշանը ալիսի իհսան պույրուլմուշտըր:

ՇԷՖԱԳԱԹ

Տօզթ. Պապահան բոշանըն չէվճէսինէ իքինճի րիւթպէտէն Շէֆգաթ նըշանը Հիւմայունը իհսան պույրուլմուշտըր:

ՆԵՐՔԻՆ

ՌՈՒՄԷԼԻԻ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ.—Կայսեր Իրատէով 14 նոր պահականոցներ պիտի շինուին սահմանագլուխին այն մասին վրայ, որուն հսկողութիւնը յանձնուած է Կայս. Գ. զօրաբանակին:

—Սելանիկի և Մանասթիրի նահանգներուն ոստիկանազինուորներու գունդերուն համար անուանուած սպաներուն ցանկը Վեհ. Սուլթանին մատուցուեցաւ վաւերացուելու համար:

ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ.—Սահմանագլուխի զօրաց թիւը աւելցաւ խռովարարներու անցքը անկարելի դարձնելու համար:

—Քէօսթէնտիլէն կը գրեն թէ գաւառապետին ձեռք առած միջոցներուն շնորհիւ երկրին մէջ կարգապահութիւնը կատարեալ է: Աւազակներու բոլոր որջերը աւերուած են:

—Պուլկար և Ռումէն կառավարութեանց միջև գոյացած համաձայնութեան մը համեմատ, խառն յանձնաժողով մը կազմուեցաւ որ պիտի զբաղի Դանուբի այն քանի մը կղզիներուն խնդրով, որոնց համար կռիւներ կը պատահին շատ անգամ, Պուլկարներուն և Ռումէններուն միջև:

—Պուլկար թերթերը կը գրեն թէ, Ռուս կառավարութիւնը Օտեսայի և Վառնայի միջև անթել հեռագրի կայան մը պիտի հաստատէ:

—«Բոլիթիշէ Քորէսփոնտէնց», դիւանագէտի մը կողմէ գրուած յօդուածի մը մէջ կ'ըսէ:

«Արդի կացութեան մէջ եթէ ցաւալի բան մը կայ այն է թէ Պուլկարիա ակուէին պէտք եղածին պէս չի գործադրեր իրեն ունեցած պարտականութիւնները, խաղաղութեան պահպանման տեսակէտով: Արդարեւ Պուլկար դահլիճը մասամբ համակերպած է տէրութեանց կողմէ եղած այն ազդարարութեան թէ կարգ մը Պուլկարներու կողմէ ապստամբներուն ընծայուած աջակցութիւնը արգիլուի: Հետեւաբար Պուլկարիա հարկ է որ խնդրոյն կարեւորութիւնը գնահատելով պէտք եղած խիստ միջոցները ձեռք առնէ խռովարարներուն և ապստամբներուն յարաբերութիւնները արգիլելու համար:

ՀՐՁԻԳՆԵՐՈՒ ԴԷՄ.—Արդարութեան և կրօնքներու նախարարութեան հաղորդուած Կայս. Իրատէ մը կը հրամայէ խիստ քննութիւն մը կատարել անոնց մասին որոնք իրենց վաճառատուները, տուները, և կարասիները իրենց իսկական արժէքէն աւելի գիներով կ'ապահովագրեն և յետոյ զանոնք կրակի կուտան օգտուելու համար ապահովագրեալ գումարէն: Այսքան չարիքներու պատճառ եղող հրձիգներու նկատմամբ պատժական օրէնքին արամադրած ամենածանր պատիժը պիտի տնօրինուի: Կայս. նոյն Իրատէն կը հրամայէ այսօրինակ հրդեհներու առաջքը առնելու համար պէտք եղածները տնօրինել և արդիւնքը Վեհ. Սուլթանին մատուցանել:

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՑ Օօֆ. քոմիսէրութեան Թուրքերէնի քարտուղար Րէֆիք պէյ արձակուրդով Պոլիս պիտի գայ:

ՊԱՂՏԱՏԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ.—Պերլինի սեղանաւորական ակումբները կը զբաղին իրենց գործին, Գերմանք պատրաստ են նոր առաջարկութիւններ ընել և դիւրութիւններ ընծայել Անգլիացի սեղանաւորներուն: Տեօյչէ Պանք մանաւանդ շատ կ'աշխատի մասնակցութիւն ապահովելու: Միւս կողմէ սակայն գերմանաֆրանսական սէնտիքան գործերը առաջ կը տանի աշխատելով հանդերձ Անգլիացիներուն մասնակցութիւնը ապահովելու:

—Գոնեա-Էրէյլի նոր գիծին առաջին հատուածին շինութեան համար պայմանագիր կնքուեցաւ մասնաւոր Տան մը հետ, մէկ քիլոմէթրը 95,000 ֆրանք ըլլալով:

ՉԻՉԷՆԵԻ ՓԱՇԱ.—Ջրանկիր զօրաց հրամանատար Չիչէնեի փաշա որ 4 ամիսէ ի վեր հիւանդ էր և կը դարմանուէր Տօքթ. Խորասանճեան էֆ.ի կողմէ, բոլորովին բժշկուած ըլլալով, Կայս. Պալատ գնաց երախտագիտութիւնը մատուցանելու ցոյց տրուած Կայս. հոգածութեան համար:

ԱՐՆԱՎՈՒՏՔԷՕՅԻ քարափը պիտի նորոգուի:

ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՆԵՐԸ.—Նորէն ծանուցուեցաւ ամէն կողմ, արգիլել չըրջուն ատամնաբոյժները՝ որոնք փողոցներու մէջ ակռայ կը քաշեն եւ միեւնոյն գործիքը շատ մը մարդերու բերանը դնելով, տարափոխիկ ախտերու տարածման պատճառ կ'ըլլան. Նաեւ ծանուցուեցաւ թէ բժշկ. վարժարանին կողմէ վկայուած ատամնաբոյժները պէտք է որ խանութ ունենան:

ԻԶՄԻՐԷ կը գրեն թէ Ապրիլ 23ին Գերման Բոյրերու (Տիաքոնէս) կրթական Հաստատութիւնը իր հիմնադրութեան 50րդ տարեդարձը տօնեց: 1853 Օգոստ. 23ին է որ Գերման Բոյրերը

Իզմիր եկած են, և բացած են այս մեծ հաստատութիւնը, ուր կրթուած են այնքան գեղանի աղջիկներ Անգլիացի, Գերման և Յոյն. Ներկաներուն մէջ էին գերման ընդհ. հիւպատոսը, Այտընի նահանգին Արտաքին գործոց Տնօրէն Մաճիտ պէյ, կրթական Տնօրէն Նայիլի պէյ, գերման երեւելիները են. Կարգ մը ճառերէ վերջ, Գերման հիւպատոսը Հաստատութեան երկու մեծաւորուհիներուն յանձնեց Շէֆգաթի Բ. պատուանշանը զոր Վեհ. Սուլթանը շնորհած էր. Այս միջոցին Նուագախումբը Համիտիէ քայլերգը կը նուագէր. Յետոյ գրական, թատերական և երաժշտական հանդէս մը տրուեցաւ.

ԶԱՐԴՈՍԿԻՆԵՐ.— Ծանուցուեցաւ բոլոր Նահանգապետներուն, թող չտալ Եւրոպայէն բերուած զարդի կեղծ ոսկիները որոնց վաճառումը արգիլուած է.

ՃԵՐՄԱԿ ՊԱՆԻՐՆԵՐԸ.— Քաղաքապետութիւնը հրամայեց որ ծախուած ճերմակ պանիրները մաքուր ամաններու մէջ պատրաստուին և միշտ քննուելով, առողջութեան վնասակար եղածները գրաւուին.

ԶՕՐ. ՆԷՅԹ.—«Մալիւմաթ» երկար յօդուածի մը մէջ կը խօսի Թուրքեւպելժ բարեկամական յարաբերութեանց և զօրավար Նէյթի վրայ, որուն ժամանումը գրած էինք. «Մալիւմաթ» կ'ըսէ. «Զօր. Նէյթ որ պելժ բանակին պաշտօնատարներէն է, շատ յարգուած և հռչակուած հմտութիւն մը ունի. 13 օտար լեզու գիտէ զորս կը խօսի և կը գրէ. Իր համակրութիւնը Թուրքիոյ և իր Օգոստափառ Վեհապետին նկատմամբ զինք մղած է Օսմաներէն լեզուն սորվելու, զոր կատարելապէս գիտէ, թուրքերէն գրութիւնները քաջապէս գնահատելու աստիճան.»

ԻԶՄԻՐ-ԳԱՍԱԲԱ երկաթուղիին Ալաշէհիրի գիծին կայս. գոմիսէր անուանուեցաւ, Իրֆան էֆէնտի, հանգուցեալ Գալուստ Մարկոսեան էֆ.ի տեղ.

«ԲՐՈԿՐԷ ՏԸ ՍԱԼՈՆԻՔ» թերթին արտօնատէր Մ. Սալվատոր Սէլանիքի մէջ յունարէն նոր թերթ մը պիտի հրատարակէ «Ճշմարտութիւն» անունով.

ԱՐԴՈՒԶԱՐԴԻ ՕՃԱՌ.— Հօտեղինաց ծանօթ «Ահմէտ Ֆարուքի» հաստատութեան տէրը, Ֆարուքի էֆ. այս անգամ արդուզարդի նոր օճառ մը մը հրապարակ հանած է, «Նէզաքէթ սապօնը» անունով. Այս օճառը որ Ֆարուքի էֆէնտիի գործարանին մէջ յատկապէս պատրաստուած է զարդարանքի ամէնէն լաւ օճառներէն մէկն է, որ մորթին փափկութիւնը և ողորկութիւնը կը պահէ, առանց անոր ամենափոքր վնաս մը տալու. Այս լաւ պատրաստուած օճառին համար, որ ապահովաբար մեծ յաջողութիւն պիտի գտնէ, կը շնորհաւորենք մեր յարգելի բարեկամ Ֆարուքի էֆէնտին.

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԻՍԿԷՆՏԷՐ-ՊՕՂԱԶԸԻ ՀՐԴԵՀԸ.— Ասկից շաբաթ մը առաջ Պոլիս, Գալփագճըլար Պաշը հրդեհ ծագած էր. կօշկավաճառ Գէորգի և եղբօրը Գեղամի 800 ոսկիի ապահովագրուած խանութին ու Հաճի Մինասի 80 ոսկի ապահովագրուած խանութին մէջտեղէն. Ոստիկանութիւնը որ քննութիւն կը կատարէր այս մասին, հաստատեց որ հրդեհը դիտմամբ ձըգուած է, իւղոտ լաթի փաթթուած կտորով մը, որ Հաճի Մինասի խանութին բացուածքէն քովի խանութը ձգուած էր. Երկու խանութին տէրերն ալ ձերբակալուած են իբր հրձիգ.

ՍՆԱՆԿ.—«Իգտամ» կ'ըսէ թէ, Մարսիլիա հաստատուած արմաքի վաճառական հելլենացի Նիքօլա Շիկամալա ֆրանսական դատարաններու կողմէ սնանկ հռչակուած է 1,250,000 ֆր.ի բացով մը.

ՍՈՒՏ ՎԿԱՆԵՐ,— Թերթերը կը գրեն թէ Աղաւնի Փափազեան անուն կին մը որ կը յայտարարեր թէ Ճօն Մանուկեան անձին կինն է, իր այդ պահանջումը հաստատելու համար երկու սուտ վկաներով Ղալաթիոյ Շէրիի դատարանը դիմած են հան Հէօճէթը Շէրիէ մը պատրաստել տուած էր. Այդ առթիւ, Բերայի պատժական ատեանին առջեւ դատ բացուած է նոյն կնոջ դէմ իբրեւ խաբեբայ եւ սուտ վկայ ներկայացնող, Թովալ Արթին ու Պօյաճը Անտօն անձերը. Աղաւնի Փափազեան յայտարարեց որ փաստաբան պիտի կարգէ, հետեւաբար դատը ուրիշ օրուան յետաձգուած է.

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ.—Մալազկերտի մէջ, Գշ. գիշեր, երկրաշարժի ցնցում մը զգացուեցաւ. Մուշի կառավարիչին հրաման տրուեցաւ՝ փութով հոն երթալ եւ հարկ եղած օգնութիւնները ընել.

ԿԱՐԿՈՒՏ.— Երեքշաբթի օրը Պարտիզակի կողմերը սիսեռի խոշորութեամբ կարկուտ տեղացած է, իսկ Սաքարպըշքրէն դէպ ի լեռը՝ ընկոյզի չափ եւ աւելի խոշոր. բարեբաղդաբար վնաս պատահած չէ.

—Արսլանպէկի ու Իզմիրի մէջ ալ կիրակի գիշեր կաղինի խոշորութեամբ կարկուտ տեղացեր է.

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿ
Կ. ՊՈԼՍՈՅ

(1903 17/30 ապրիլ Հինգշաբթի)

ՑՈՐԵՆ

Ճերմակ Ա. լիպրայէն պակաս 7-		ղշ.
» Բ. Գ.	» 7½-	»
Մախլիւթ (խառն)	» 8¼-8½	»
» (հաճարով)	» 8¾-9¼	»
Սէրթ էքմէքլը, օխան	37-37½	փր.
» միջին տեսակ	» 34½-36	»

Երէկ ժամանեց 6 վակօն Անատօլուի երկաթուղիով.

ԱԼԻՒՐ

Տեղական քըրմա Ա. պարկը	70	ղշ.
» » Բ. Գ. »	66-68	»
Պուրկազ 400 պարկ № (1)	73-74	»

ԹԵՓ

Օխան 22-22¼ փարա.

ԳԱՐԻ

Աղէկ տեսակը	12-12½	ղրշ. գրիւը
Երկրորդ տեսակը	11¼-11¾	»

ՄԻՍԻՐ

Օխան 25-26½ փարա.

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ

Տ. ԵՂԻՇԷ ԵՊՍ. ԴՈՒՐԵԱՆ ՂԱԼԱԹԻՈՅ ԵԿԵՂԵՑԻԻՆ ՄԷՋ

Մայրաքաղաքիս ամէն թաղերէն գունդագունդ բազմութիւն մը կը դիմէր երէկ առտու Ղալաթիոյ Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցին, ուր պատարագելու և քարոզ խօսելու հրաւիրուած էր, կանխաւ ծանուցուածին համեմատ Արմաշի Դպրեվանքին Փոխ-Վանահայր և վերատեսուչ Տ. Եղիշէ Ս. Եպիսկ. Դուրեան, մեր եկեղեցականներուն ամէնէն սիրուած և յարգուած դէմքերէն մին.

Պոլսոյ եկեղեցիներու բեմէն շատ քիչ անգամ լսուած Ն. Սրբազնութեան քարոզները այնքան հաճոյքով ունկնդրուած են որ, տաճարին մէջ համախմբուած քարոզի սիրահարներ, այր թէ կին, անձկութեամբ կը սպասէին այն վայրկեանին երբ Ն. Սրբազնութիւնը իր լեզուին թռիչ պիտի տար.

Ժամը ճիշդ երկուքուկէսին Պատարագիչ Սրբազանը ոսկեհուռ շուրջառով մը և թանկագին կերպով զգեստաւորուած, «Հրաշափառ»ով առաջնորդուեցաւ Տաճարը որ լոյսերու մէջ կը շողար, շրջապատեալ վարդապետներէ ու քահանաներէ. Իր սիրած Արմաշականներ՝ Տ. Տ. Գնէլ, Վահրիճ, Եղիշէ վարդապետները և Բերայի Տ. Սահակ ու Գուզգունճուգի Տ. Գրիգոր քահանաները կը սպասաւորէին Ն. Սրբազնութեան. իսկ դասին մէջ կեցած էին եկեղեցւոյն քարոզիչը Տ. Բաբգէն Ծ. Վրդ. և քահանայից դասը իրենց Աւագերէցին Տ. Մեսրոպ քհն. Տ. Մեսրոպեանի հետ.

Ճաշու Գիրքը կարդաց Տ. Բաբգէն Վրդ., իսկ պատարագին Աւետարանը Տ. Գնէլ Վրդ.: Գիրքին ընթերցման միջոցին, երբ առհասարակ մեր բոլոր եպիսկոպոսները աթոռի վրայ կը բազմին, և Աւետարան կարդացող վարդապետը կամ քահանան ծնրադիր կը չոքի իրենց առջեւ քաղուածք ընելու, դիտեցինք որ Ն. Սրբազնութիւնը պարզ քահանայի մը ընթացքը ունեցաւ նոյն պահուն, ինչ որ իր մեծ խոնարհութեան յատկանիշը կը պարզէ.

Գրքին լմննալէն վերջ, Ն. Սրբազնութիւնը սկսաւ մէկը այն քարոզներէն՝ որոնք այնքան հոգեպատիր են, և որոնք այնքան ներհուն, այնքան իմաստասիրական հմտութենէ մը ծնունդ կ'առնեն.

Քարոզը

«Բայց միայն յանուն Տեառն Յիսուսի մկրտեալք էին». Պերճախօս քարոզիչը այս բնաբանը իրեն նիւթ ընտրելով խօսեցաւ Սամարացիներուն վրայ, որոնք Յիսուսին անունով միայն մկրտուած էին և որոնց վրայ չէր իջած Հոգին Սուրբը, որ բուն Քրիստոնէութեան, ճշմարիտ վարդապետութեան հիմը կը կազմէր և որով միայն կարող պիտի ըլլային անոնք ճշմարիտ քրիստոնեաներ հռչակուիլ. Ասոնք խառնուրդ ժողովուրդ մըն էին, որ կախարդ Սիմոնին ազդեցութեանը տակ, հեթանոսական կրօնքներու նըշխարները կը պաշտէին, և որոնց եկեղեցին վերջերն ալ կատարելագործուած չէր տակաւին, որովհետեւ իր կազմակերպութեանը մէջ թերի էր. Մի միայն Քրիստոսի անունով մկրտութիւնը տարակոյս չկար թէ բաւական չպիտի ըլլար ճշմարիտ Քրիստոնէութեան, ինչպէս բաւական չէ այն քրիստոնէական կեանքը՝ զոր կ'ապրինք հիմա մենք, որ կատարելագործուած եկեղեցի ունինք, չողչողուն լոյսերու մէջ ողողուն. Բայց, այն ատենները պիտի տեսնենք որ ուրիշ բան չկար հաւատք ըլլալու համար, բայց եթէ Քրիստոսի անունով մկրտութիւնը. Կը տեսնէք որ Սամարացիներուն եկեղեցին շատ անկատար եկեղեցի մըն էր, և կամ թէ եկեղեցի չէր, քանի որ Հոգին չէր իջած անոնց վրայ. Փիլիպպոս՝ Քրիստոնէութեան առաջին սերմերը ցանած էր հոն, միւս Առաքեալները գացին ձեռք դրին անոնց վրայ և փրկեցին զանոնք. Որքան հոգիներ կան այսօր Քրիստոսի անունով մկրտուած և որոնք սակայն ո՛րքան հեռու են Քրիստոսէն, անոր վարած կեանքէն, անոր սուրբ ներշնչումէն. Հոգիին ներգործումը, քրիստոնեաներու, մարդկային էակին վրայ, ամէնէն նուիրական ամէնէն բարձր շնորհն է մարդուս, պէտք է ջանալ որ այդ հոգին վառ մնայ միշտ մեր ամէնուս մէջ, որովհետեւ մի միակ այդ հոգիին զօրութիւնովն է որ կապուած պիտի ըլլանք այն եկեղեցիին, նուիրական սրբավայրին՝ որուն անունովը մկրտուած ենք. այդ անունը պէտք է միշտ բարձր պահել և չի խաթարել անոր նուիրականութիւնը.

Հայ. եկեղեցին միայն չը բաւականանար անունով քրիստոնեաներ ունենալով. Աստուծոյ հոգին պէտք է որ իրեն զօրավիգը ընէ մարդ, անով միայն պիտի կրնայ բարեխօսութիւն տալ իր մրմունջին, անով միայն պիտի զգայ թէ ինք ալ անոր պէս անմահ է. Աստուծոյ Ներողութեան հոգին, ողորմութեան հոգին, և սիրոյն հոգին պէտք է մեր կեանքին նպատակէտը ունենալ. Եթէ չունինք ասոնք, ուրեմն չենք կրցած ունենալ մեզի համար հաւատք մը, ուրեմն չէ իջած հոգին մեր վրայ. Եթէ այնպէս կ'ըմբռնենք որ աշխարհիս մէջ միայն մարմնական կեանքը մերն է, և ամէն հաճոյք մարմնին համար է, և հետեւաբար ամէն լոյս հոս պիտի մարի, այն ատէն, վա՜յ քրիստոնէին, այն ատեն ճիշտ պիտի նմանինք նախկին Սամարացիներուն որոնք Քրիստոսի անունովը միայն մկրտուած էին.

Իսկ եթէ մտածենք որ Աստուծոյ Հոգին էր որ իր զաւկին կեանքովը փրկեց մարդկութիւնը և իր կեանքը ամէնէն վտանգուած ատենը իրեններուն կեանքը փրկեց անսահման սիրով մը, եթէ քրիստոնէութեան մէջ անոր օրինակին հետեւինք, այն ատեն պիտի տեսնենք որ շինուած է մեր հոգին, և կասկած չի պիտի ունենանք որ որ և է կախարդական և կամ ներկայ դարուս գիտութիւնը կարող պիտի ըլլայ քանդել մեր հաւատքը.

Այս հոգին է որ կը մաղթեմ, ահա քրիստոնեաներ, ձեր ամէնուդ համար, որովհետեւ լաւ համոզուեցէք որ միայն Քրիստոսի անունը օգուտ չըներ ունենալ, անիկա կնիք մըն է, դրոշմ մըն է պարզապէս. Պէտք է անոր հոգիի զօրութիւնը տալ, որով կարելի պիտի ըլլայ մարդուն իր անասնական վիճակէն դուրս կրօնական զգացում մը, կեանք մը ունենալ.

Այս հոգին կը մաղթեմ որ մեր կրօնքին հիմը ըլլայ, և մխիթարիչը մեր բոլոր հոգեկան տուայտանքներուն. Ասով պիտի կրնանք վանել այն բոլոր կախարդական զօրութիւնները որոնք կը ձգտին խաբել մեզի ըսելով որ մարդս անասունի մը պէս պիտի մեռնի, մինչ միւս կողմէն անով պիտի կրնանք ըմբռնել որ այդ հոգին պիտի բարձրացնէ մեզի աշխարհիս անհաւատութեան փուշերուն մէջէն ու պիտի անմահացնէ յաւիտենական կեանքի մը երանաւէտ վայելքով.»

* *

Այս քարոզը որ ժամ մը տեւեց գրեթէ, խոր տպաւորութիւն մը ըրաւ հաւատացեալներուն վրայ, որոնք եկեղեցիին արձակումէն ետք, Նորին Սրբազնութեան թափօրով դուրս ելած պահուն, կուզէին անոր սիրուած աջը համբուրել, ի նշան համակրութեան.

Երէկուան այս փառաւոր հանդէսին առթիւ պակաս բան մը չըսած ըլլալու համար, ըսենք որ դպիրները, շատ հիանալի կերպով երգեցին երգեցողութիւնները.

Ն. Սրբազնութիւնը եկեղեցիին աւարտումին՝ առաջնորդուեցաւ կեդր. վարժարանը ուր պահ մը հանգիստ առնելէ ետք, խնամակալութեան անդամներուն հետ այցելեց վարժարանին բոլոր յարկերը.

Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔ Հայրը, երէկ կէսօրէ վերջ, ընկերակցութեամբ Արիս էֆ. Ֆէօճեանի, Բ. Դուռը գնաց Մեծ Եպարքոս Ֆէրիտ փաշայի հետ տեսակցելու համար.

Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔ Հօր անձնական քարտուղար Տ. Գնէլ Վրդ. Գալէմքեարեան, երէկ Հայ-Հռոմէականաց Պատրիարքարանը գնաց՝ կտակի մը հետ առնչութիւն ունեցող խնդրոյ մասին տեսակցելու համար Տ. Էմմանուէլեան Կ. Պատրիարքին հետ.

ԱՐՍԼԱՆՊԷԿԷՆ կը գրեն մեզի.—Երկու ամիս կ'ըլլայ որ Թաղ. Խորհրդոյ լուծման պատճառով Ազգ. և կրթական գործերը երեսի վրայ ձգուած էին. Զատկէն առաջ Գեր. Տ. Ստեփաննոս Առաջնորդ Հօր խորհրդով և Փոխ. Նախագահութեամբ քահանայ Հօրը՝ քուէարկութիւն կատարուելով, գրեթէ նախկին անդամները կրկին քուէ շահեցան, վերջին 3 անդամներու տարբերութեամբ.—

Ստեփան էֆ. Քոզանճեան՝ Ատենապետ, Կարապետ էֆ. Տ. Կարապետեան, Հայրապետ աղա Սերոբեան, Մխիթար Խաչեր աղա Թապագեան, Նազար աղա Կակարեան, Ալեքսանդ Գրիգոր աղա. Օննիկ աղա Նալպանտեան Ատենադպիր. Գրիգոր աղա Էլմէլեան, Արշակ աղա Մամկուչեան.

ՊԱՑԱՋԻՏԻ Առաջն. Տեղապահ Տ. Էմմանուէլ Վրդ. Պոլեան նկատելով որ գաւառ. ընդհանուր ժողովին կազմութիւնը անհրաժեշտ է, ընտրութեան ձեռնարկեր և գաւառական ընդհանուր ժողովը կազմակերպեր է, այս ժողովը իր առաջին նիստը ընելով դիւանը կազմած և պաշտօնի ձեռնարկած է. Ընդհանուր ժողովը կը բաղկանայ 21 անդամէ որոնց վեցը եկեղեցական և մնացեալը աշխարհական, ուստի Առաջն. Տեղապահը այս ժողովին հաստատութիւնը խնդրեր է Պատրիարքարանէ.

ԻԶՄԻՏԷՆ ղրկուած 2000 թթենիներու մէկ մասը Երզնկայ և միւս մասն ալ Շապին Գարահիսար ղրկուեցան Պատրիարքարանէն.

ՏՐԱՊԻԶՈՆԻ Առաջնորդ Տ. Եզնիկ Վրդ. Պապայեան գրեր է Պատրիարքարան թէ իր հիւանդութիւնը դարմանելու համար Պոլիս գալու միտք ունի.

ԼԻՄ ԱՆԱՊԱՏԻ Տնօրէն ժողովոյ դիւանը և միաբանները, վանքին նիւթական անձուկ վիճակը պարզելով նպաստ խնդրած են Պատրիարքարանէն.

ԳԱԼ ՇԱԲԹՈՒ վարչական ժողովները կ'սկսին գումարուիլ. երեքշաբթի Կրօնական, չորեքշաբթի Խառն ժողովը և հինգշաբթի Նպաստից Յանձնաժողովը.

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ.— Գում-Գաբուի Չորս միացեալ Թաղերու Ազգային Խնամակալութիւնը որ իր տասնը եւ եօթը տարիներու գոյութեամբ ծանօթ է Ազգին, նպատակ ունի անտէր հիւանդները խնամելու, մինչեւ դեղ ու սնունդ մատակարարելով անոնց. Այս բարենպատակ հաստատութեան ի նպաստ որոշուած է թատերական ներկայացում մը տալ ի Բերա Թէփէ պաշի, Թաղապետական Թատրոնին մէջ, Ապրիլ 27 Կիրակի ցերեկ ճիշտ ժամ 6½ին, Օսմանեան խմբին կողմէ, առաջնորդութեամբ Պր. Մ. Մնակեանի, Թատերախաղն է ՍԻՒԶԱՆ ԻՄՊԷՐ, հրահանգիչ և բարոյալից գործ մը որ ջերմապէս գնահատուած է հասարակութենէն.

Այս աղքատախնամ ծանօթ ըլլալով իր լաւ գործառնութիւններովը անշուշտ հասարակութիւնը չպիտի զլանայ իր նպաստը, որ հասոյթի տարեկան գլխաւոր հասոյթն է այդ աղքատախնամին.

ՍԿԻՒՏԱՐԻ Ս. Խաչ վարժարանի բացը գոցելու համար Ս. Պատրիարք Հայրը պաշտօնական իշխանութենէն արտօնութիւն ստացած է Բերա Բէթի-Շանի թատրոնին մէջ ներկայացում մը տալու համար.

ԳՈՒԶԿՈՒՆՃՈՒՔԻ վարժարանը հակառակ Թաղեցիներու բուռն թախանձանքին, փակ կը մնար երկու տարիէ ի վեր, Թաղ. Խորհուրդին մէկ քմահաճ որոշումով, և Թաղին հայ տղաքը Յունաց կամ Հրէից վարժարանները կը յաճախէին, և կամ փողոցները կը դեգերէին. Կը լսենք թէ այս անգամ դարձեալ Թաղեցիներուն ազդու դիմումով, Թաղական Խորհուրդը որոշած է վերջապէս նկատողութեան առնուլ վարժարանին փակման այս կենսական խնդիրը իր յաջորդ նիստերուն մէջ և նպաստաւոր ելք մը տալ անոր.

ՍՍՈՅ ՎԱՆՔԻՆ Դիւան ագարակը ծախելու նկատուելով, օրինական միջոցաւ աճուրդի հանուած էր տեղւոյն Մահկիւլաթի Վարչութեան կողմէ. Միւս կողմէ, սակայն, Պետական պաշտօնագրեր ներկայացուեցան, ապացուցանող թէ այս մեծ ստացուածքը հանգուցեալ Կաթողիկոսին անձնական գոյքը չէր, այլ Վանքին երկարժամանակեայ սեփականութիւնն է. Հետեւապէս, մինչեւ որ այս պաշտօնագրերը քննուին և խնդիրը վերջնապէս որոշուի, աճուրդն առժամապէս դադրեցնելու համար պէտք եղած տեղերն հեռագիրով հրաման ղրկուած է, և Ս. Պատրիարք Հայրն ալ իրողութիւնը հեռագրած է Կիլիկիոյ Ամեն. Ս. Կաթողիկոսին.

Ս. ՀԱՅՐԱՊԵՏԸ լսելով Կեսարիոյ Առաջնորդին հիւանդութիւնը, հեռագիրով պատուիրած է որ Տ. Հմայեակ Սրբազանը՝ Մայր Աթոռի ներկայացուցիչը ըլլայ Սսոյ Ս. Կաթողիկոսին օծման հանդէսին առթիւ. Բայց հեռագրական պատուէրն ուշ հասած ըլլալով, Ն. Գերապատուութիւնը պատասխանեց թէ նիւթապէս անկարելի է ժամանակին Սիս գտնուիլ. Պատրիարքարանի պատուիրակ Սրբազանը կարող է միանգամայն Մայր Աթոռի ներկայացուցիչը ըլլալ, եթէ ըստ այնմ հրահանգուի հեռագիրով.

ԵՐԷԿՈՒԱՆ «ՄԱՆԶՈՒՄԷ»ին մէջ գտնուած Առեւտրական կեանքէն Հոլանտական տան սնանկութեան մասին գրուածին մէջ հաճեցէք ուղղել հետեւեալները. Այդ տան անունը Hog և ընկ. չ'է, ճիշդը Hotz և ընկ է.

67% դրամ պիտի վճարէ, իսկ 33% աքցիոն պիտի տայ, ոչ թէ 34%.

17/30 Ապրիլ 1903 Փ.

ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. Ում. տիւն ազգ. գոր.	31—38
» » էն երեքօէք	32 10
» » էն աշաղը	31—31
Րումէլի չըմէն. ազգմ. գըրնա.	123—
» » էն երեքօէք	124—
» » էն աշաղը	122—25
ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ	
Րէժի աքսիօնը Օս. լիր.	374—
Սիկարէթ Ա.	0—20
» Բ.	—90
Թրամվայ	6—30
Ժուխանա	1—70
Օպլիկասիօն Թրամվայ	492—
Ասիւրանս	4—45
Գօֆֆօրասիօն	0—06
Գօմմէրսիալ	0—11
Քրէտի Ֆօնսիէ Էժիպսիէն	269—50
Լօրիօմ	82 50
Պանգ Նասիօնալ տը Կրէգ	419—
Թրանսվալ	140—
Րըխթըմ Թանվիլաթը	503—
Անատօլը չըմ. աքսիօնը	12—40
ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ	
Օսմ. լիրասը 100 ղշ. ատան	ղշ. փր.
Պէյաղ մէճիտիյէ ֆարգը	108—02
Մէթալիք	106—
Ինկիլիզ ալթունը	110—01
Ֆրանսըզ ալթունը	87—34
Բօլ	90—
Գրէմից ալթունը	51—06
Գարպօն գայմէսի	8 63
ԵՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ	
Լօնտրա 30 ապրիլ	
Ինկ. էսհամը Ինկ. լիրասը	91—93
Օսմ. » գօբանը	29-50
» » Բ	60—
» » Գ	31—12
Օսմանլը Պանգասը	14—03
Մըսըր Տույ. մութթահըտէ	109—
Պուլկար էսթիգրազը	92—
Գամպիօ Բօրճը [illegible] վատէ	25—37
Թրանսվալ	5—56
Շարթըէթ	[illegible] 15
Պէրլին 30 ապրիլ	
Րումէլի չըմէնտըֆ. (մարգ)	133—10
Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	20—315
Բարիզ 30 ապրիլ	
Ֆրնս էսհ. 3%ֆր.	97—77
Եէնի Օսմ. էսհամը գօբանը	32 27
Րումէլի չըմէնտըֆէրի	128 25
Իթալիա էսհամը	103 70
Բաւօրիթէ Թիւրք	—
Օսմանիյէ	—
Տուան Օթօման	474—
Սըրանեօլ	87-97
Թրանսվալ	140—
Էժիպսիէն իւնիֆիէ	111—
Շարթըէթ	82—50
Վիէննա 30 ապրիլ	
Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	239—70
Րումէլի չըմէնտըֆէր ֆր.	120—
Օսմանլը Րէժի աքսիօնը	343—

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի ԳՐԱԿԱՆ ԹԵՐԹՕՆԸ 32

ԹԵՐԷԶ ՌԱՔԷՆ

ՀԵՂԻՆԱԿ
ԷՄԻԼ ԶՈԼԱ

ԺԱ.

Շրջիկները լռեցին. Ջուրին վրայէն սահող նաւակին խորը նստած, վերջին ճառագայթներուն ծառոց բարձր ճիւղերէն հեռանալը կը դիտէին. Կղզիներուն կը մօտենային. Կարմրորակ հսկայ զանգուածները կը մթննային. ամբողջ տեսարանը կը պարզուէր վերջալոյսին մէջ, Սէնը, երկինքը, կղզիները, բլուրները այլեւս թուխ ու գորշ բիծեր էին մինակ, որոնք կաթնագոյն մշուշի մը մէջ անյայտ կ'ըլլային.

Քամիլ, որ փորին վրայ երկնցած պառկած էր, գլուխը ջուրէն վեր, ձեռքերը գետին մէջ թաթխեց

—Ուֆ, աս ինչ պաղ է, պոռաց. Շիտակը գէշ չպիտի ըլլար սա՛ եռացող ջուրին մէջ գլուխ մը խօթելը.

Լօռան չը պատասխանեց. Վայրկեանէ մը ի վեր անհանգստութեամբ երկու եզերքները կը դիտէր խոշոր ձեռքերը ծունկերուն վրայ կը պտտցնէր՝ շրթունքները սեղմելով. Թերէզ անշարժ, ու դժնէ գլուխը քիչ մը դէպի ետեւ ծռած կ'սպասէր.

Նաւակը երկու կղզիներու մէջ գտնուած մութ ու նեղ անցքի մը մէջ մտնալու վրայ էր. Կղզիներէն մէկուն ետեւէն և ապահովաբար Սէնէն դէպի վեր գացող մակոյկի մը մէջէն, նաւազներու մեղմացած երգերը կը լսուէին. Հեռուն աւելի՝ վերեւը գետը ազատ էր բոլորովին.

Ան ատեն Լօռան ոտքի ելաւ, և Քամիլը մէջքէն բռնեց. Քարտուղարը քրքիջ մը բրցուց.

—Է՛, մ'ըներ, կըտը կըտը կ'ընես կոր, ըսաւ. ատանկ կատակներ չուզեր... Է՛, հերիք է ալ. վար պիտի ձգես ինծի.

Լօռան աւելի ուժով սեղմեց և անգամ մը ցնցեց զայն. Քամիլ գլուխը դարձուց և բարեկամին բոլորովին ջըլաձգուած կատաղի դիրքը տեսաւ. Բան մը չը հասկցաւ, բայց տարտամ վախ մը պաշարեց զինքը. Պոռալ ուզեց և բիրտ ձեռք մը զգաց, որ կոկորդը կը սեղմէր. Ինքզինքը պաշտպանող անասունի մը բնազդումովը, ծունկերուն վրայ կանգնեցաւ, նաւակին եզերքը մագլցելով. Քանի մը երկվայրկեան ընդդիմացաւ ասանկով.

—Թերէ՛զ, Թերէ՛զ, կանչեց խեղդուկ ու շչող ձայնով մը.

Մատաղատի կինը կը դիտէր, երկու ձեռքերովը բռնած էր մէկ նստարանը նաւակին, որ կը ճարճատէր ու կը խաղար գետին վրայ. Չէր կրնար աչքերը գոցել. սոսկալի ահաւոր կծկում մը զանոնք խոշորցուցած և յառած կը պահէր կռուի սոսկալի տեսարանին վրայ. Սառած ու համր մնացած էր.

—Թերէ՛զ, Թերէ՛զ, կանչեց նորէն դժբաղդը, որ կը խորդար.

Այս վերջին կանչին վրայ Թերէզ փղձկեցաւ. Ջիղերը կը պրկուէին, Ճգնաժամը, ուրկէ կը սոսկար, նաւակին խորը նետեց զայն, բոլորովին գոզգոզուն, և հոն ինքն իր վրայ ծալլուած մարած ու կիսամեռ վիճակի մը մէջ մնաց.

Լօռան անդադար կը ցնցէր Քամիլը, մէկ ձեռքովը անոր կոկորդը սեղմելով. Վերջապէս նաւէն կորզեց զայն, իր միւս բազուկին օգնութիւնովը. Հիմա օդին մէջ իր հուժկու բազուկներուն ծայրը բռնած էր զայն, տղու մը պէս. Լօռան երբ վիզը բացը ձգած գլուխը կը ծռէր, զո՛հը կատաղութենէն ու սոսկումէն խենթեցած գալարուեցաւ, ակռաները առաջ ցցուց, ու զանոնք մխեց այդ վիզին մէջ. Եւ երբ մարդասպանը տառապանքի ճիչ մը զսպելով կատաղօրէն գետը նետեց քարտուղարը, անոր ակռաները [illegible] միսէն կտոր մը տարին.

Քամիլ ոռնում մը արձակելով ինկաւ և երկու երեք անգամ ջուրին երեսը ելաւ՝ իրարմէ աւելի խուլ ճիչեր արձակելով.

Լօռան երկվայրկեան մը չկորսնցուց. Վերարկուին օձիքը բարձրացուց վէրքը ծածկելու համար. Յետոյ բազուկներուն մէջ առաւ մարած Թերէզը, ոտքի հարուածով մը նաւակը շըրջեց, ու տարփուհին գրկած ինքզինքը Սէնին մէջ ձգեց. Մարդասպանը ջուրէն վեր բռնեց կինը, որ ողբագին ձայնով մը օգնութիւն կանչել սկսաւ.

Նաւազները, որոնց երգերը լսած էին կղզիին կատարին ետեւէն, թիակի խոշոր հարուածներով կը հասնէին. Հասկցան թէ դժբաղդութիւն մը տեղի ունեցած էր և աշխատելով ազատեցին Թերէզը, զոր նստարանի մը վրայ պառկեցուցին, ինչպէս նաեւ Լօռանը, որ սկսաւ իր բարեկամին մահուանը համար յուսահատիլ. Ինքզինքը ջուրը նետեց դարձեալ, Քամիլը սկսաւ փնտռել այն տեղերը ուր չէր կրնար ըլլալ ան, և վերադարձաւ լալով, բազուկները գալարելով ու մազերը փետտելով. Նաւազները կը փորձէին զայն հանդարտեցնել ու մխիթարել.

—Յանցանքը իմինս էր, կը պոռար Լօռան, թող տալու չէի՛ որ այդ տղան ատանկ պարէր ու շարժէր... Պահ մը երեքնիս մէկէն նաւակին մէկ կողմը գտնուեցանք ու շրջեցանք.... Իյնալու ատենը ինծի պոռաց որ ազատեմ իր կինը...

Նաւազներուն մէջէն երկու երեք հոգի գտնուեցան, ինչպէս կ'ըլլայ ամէն ատեն, որոնք ուզեցին արկածին վկայ ըլլալ.

(Շարունակելի)

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ԹԵՐԹՕՆԸ

ԿԻՒՍԹԱՎ ԷՄԱՌ 41

Վայրենիներու Նահապետը

ՎԷՊ
ՃԱՄԲՈՐԴՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԱՐԿԱԾՆԵՐՈՒ

21.
Աքօ Իւլմէնի մը յաղթանակութիւնը

Կախարդը ընդհանրապէս կին կելլայ, երբ այր ըլլայ, կնոջ հագուստ կը հագնի զոր կը կրէ մինչեւ իր կեանքին վերջը։

Թուականի երկար ճառախօսութիւններէ ետք, քաղցր բնաւորութեամբ ծեր մը ընտրուած էր իբր կախարդ, որ, իր կեանքին բոլոր տեւողութեանը մէջ, միայն բարեկամներ շահած էր։

Ծառը շատ չքեղ եղաւ առօքանիտական բարքերու համապատասխանող կերպով։

Կերակուրներուն մէջ կը գտնուէր խաշոր հաւկիթներու մեծ կողով մը, զոր Իւլմէնները երբոքու ետեւէ կուլ կուտային։

—Ինչո՞ւ հաւկիթ չէք ուտեր. հարցուց Քիւռիւմիլլա Վալանթէնին, միթէ չէ՞ք սիրեր։

—Ներեցէք, պատասխանեց, ես շատ կը սիրեմ հաւկիթները, բայց ոչ այս կերպով չինուածները։

—Այո, Պատասխանեց Իւլմէնը, գիտեմ, դուք եփուած կուզէք։

Վալանթէն հոմերական քրքիջ մը արձակեց։

—Ես իմ կարգիս, ոչ եփուած կը սիրեմ և ոչ չեփուածը. հապա ամլէթը, իւղով տապկուածը են։

—Ինչ կ'ուզէք ըսել, հաւկիթները քիչ մը կարծր կեփուին մինակ կարծեմ։

Օրիատարդը տպչութեամբ գիտեց զայն, յետոյ կարեկից չեչտով մը.

—Ինչպէս, միայն կարծր հաւկիթը կը սիրէք։

—Մեր հայրերը միշտ այսպէս կերած են, պատասխանեց Իւլմէնը պարզամտութեամբ։

—Ո՞ւղէ մարդիկ, կը ցաւիմ վրանին, մեզ որ կեանքին ամէնէն մեծ վայելքներէն մէկը չեն գիտեր։ Է՛հ ուրեմն, ես, յարեց ձայնը բարձրացնելով, կուզեմ որ դուք պչտէք ինծի խանդավառութեամբ իբրեւ մարդկութեան մէկ բարերարը։ Մէկ բառով, կ'ուզեմ ձեզ ամլէթ մը չինել, գոնէ յիշատակ մը ձգելու համար ձեզի։ Երբ հոսկէց մեկնիմ և այս ուտելիքէն ուտէք, յիշէք ինծի։

Լուի, հոկտուակ իր տխրութեան, իր կոթնեղբօրը զուարթաբանութեան վրայ ինքն ալ կը խնդար։

Տեղացիները ուրախութեան ճիչեր բարձրացուցին Վալանթէնի առաջարկին վրայ և խնդրեցին որ իր ծրագիրը գործադրելու համար օր մը որոշէ։

—Երկար ատեն սպասցնել չեմ ուզեր ձեզի, ըսաւ Վալանթէն, վաղը ձեզի կը սովրեցնեմ ամլէթ մը չինելու և խաշած հաւկիթ մը պատրաստելու եղանակը։

Այս խոստումին վրայ, տեղացիները գոհութիւն յայտնեցին, ճաշը լմնցաւ և Իւլմէնները լոլիկ եղած հրգել սկսան։

Այս երաժշտութեան վրայ, Ֆրանսացիները ինքզինքնին ազատելու համար անախորժ ձայներէն, սկսան վազել տնակնին գօցելով։

Անոնց մեկնելէն վերջ տակաւին Իւլմէնները կը շարունակէին իրենց խնջոյքը։

22.
Բացատրութիւններ

Հիմա գանանք Տօն Կոէկօրիօ Բէռալթայի ագարակը, ուր առաջնոր գուած էր Տօնա Ռօզարիօ իր հրաշալի ազատումէն ետք։

Երկու Ֆրանսացիներուն մեկնումին յաջորդող առաջին օրը ո և է դէպք չի պատահեցաւ։ Տօնա Ռօզարիօ իր ննջասենեակը փակուած, չարունակ առանձին կը մնար գրեթէ։

Մանկամարդ աղջիկը, ինչպէս բոլոր վիրաւորուած հոգիները, կը ջանար մոռնալ իրականութիւնը երեւակայութեան մէջ ապրելու համար, որպէսզի մոռցնէ և իր սրտին խորը խորապէս պահէ այն քանի մը երջանիկ յիշատակները, որոնք, երբեմն իր կեանքին տխրութիւնը եկան պճնազարդել արեգակի մը ճառագայթով։

Տօն Թատէօ, բոլորովին մտասոյզ՝ իր քաղաքական բարձր խորհուրդներուն մէջ, զինքը հեռուէն միայն կը տեսնէր և այն ալ քանի մը վայրկեան հազիւ։

Անոր աչքեւ մանկամարդուհին կը ջանար զուարթ երեւիլ, բայց թող որ կը տառապէր անիկա իր սրտին խորէն, զինքը քանդող չարիքէն։

Երբեմն պարտէզ կ'իջնար, ու մտածկոտ, կը կենար այն թաւուտքին տակ ուր տեղի ունեցած էր իր հանդիպումը Լուիին հետ, և հոն կը մնար ամբողջ ժամեր մտածելով անոր վրայ զոր կը սիրէր և զոր ինքը պարտաւորած էր որ հեռանայ իրմէ իսպառ։

Այնքան գեղեցիկ, անուշ, անբիծ և սիրուելու արժանի այս մանկամարդուհին, անողոքելի ճակատագրով մը չարունակաբար տառապանքի և տուայտանքի կեանք մը անցնելու դատապարտուած էր, առանց մէկ ազգականի, բարեկամի որուն կարող ըլլար իր վշտին գաղտնիքը պարզելու։

Հազիւ տասնըվեց տարու կար, և արդէն իր հոգին ընկճուած էր, իր բոլոր յուզումները, ցաւերը այն աստիճանի զինքը կը չարչարէին, այն աստիճանի զինքը կը խռովէին որ կարելի չէր բացատրել։ Օրէ որ կը տկարանար և իրեն անանկ կուգար որ աչունի տերեւի մը պէս դողդոջուն, իր կեանքին վերջը կ'ապրի։

Այս աղջկան պատմութիւնը արտակարգ բան մըն էր։ Երբե՛ք ճանչցած չէր իր ծնողքը, իր մօրը համբոյրներէն և ոչ մէկ յիշատակ պահած էր, այն համբոյրներէն որոնք տաք գգուանքներ էին մանկամարդ տարիքին և որոնք սակայն անուշ բան մը ունին հասուն տարիքի համար ալ։

Կ'զգար միայն որ հեռուն էր ինքը, շատ հեռուն, և յանձնուած՝ անտարբեր և վարձկան ձեռքերու։

Տղայութեան միամիտ ուրախութիւնները անծանօթ էին իրեն, անոր ձանձրոյթները և տխրութիւնները մինակ գիտէր, զրկուած երիտասարդ տարիքի այն բարեկամութիւններէն որոնք անզգալապէս հոգին կը պատրաստեն քաղցր կեանքերու, խնդուք կը պատճառեն արցունքներու մէջ և մխիթարութիւն կուտան մէկ համբոյրով։

Տօն Թատէօ մինակն էր որ կապուած էր իրեն, երբե՛ք անիկա ձգած էր զինքը, միշտ խնամելով զայն, ժպտելով անոր և անուշ ու քաղցր խօսքեր փոխ-նակելով իրեն հետ։

(Շարունակելի)

Գերմաներէնի դասատու մը պատրաստ է սոյն օգտակար լեզուն մէկ տարիէն ուսուցանել. Մեթոտ՝ դիւրաւ[illegible]. պայման՝ խիստ դիւրամատչելի. դիմել Պանչէ-Դարու, Անատօլու խան. թիւ 1

Տէր և Տնօրէն
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ց. ՔԱՑԻՒՆԻ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ **ՎԻՔԹՈՐԻԱ ՏԸ ՊԷՐԼԷՆ** ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՐՔԱՅԱԿԱՆ ՀՐԱՄԱՆԱԳՐՈՎ ԱՐՏՕՆՈՒԱԾ 1853 ՍԵՊՏ. 26ԻՆ, ԵՒ ՈՒՂՂԱԿԻ ԿԱՌԱՎԱՐԱԿԱՆ ՀՍԿՈՂՈՒԹԵԱՆ ՆԵՐՔԵՒ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐ. ԴՐԱՄ ՄԻՆՉԵՒ 1901 1,150,030,616 ՖՐԱՆՔ — ՎԻՔԹՈՐԻԱ ՏԸ ՊԷՐԼԷՆ Գերմանիոյ ամէնէն հզօր Ընկերութիւնն է — ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ ՄԻՆՉԵՒ 1901 387,440,000 ՖՐԱՆՔ

ՎԻՔԹՈՐԻԱ ՏԸ ՊԷՐԼԷՆ ամէն տեսակ ապահովագրութիւն կ'ընդունի, ինչպէս կեանք, օժիտ, արկած, ցկեանս թոշակ, և այլն։

ՆՈՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԷՋ

Ժողովրդական ապահովագրութիւն կեանքի վրայ, առանց բժշկական քննութեան

Կարելի է ապահովագրել իր կեանքը, կամ տղոց ու որբերու համար օժիտ մը, չաբաթական փոքր վճարումներով. — (միևնոյն պայմ[illegible] ըլ կանոնաւոր ապահովագրութեան համար)։

ԱՐԿԱԾԻ ՃԻՒՂ

Ապահովագրութիւն ՇՈԳԵՆԱՒԻ, ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ, ԹԻՒՆԵԼԻ, ԹՐԱՄՎԱՅԻ և Ն. ֆարկածներու մէջ, աշխարհիս ամէն կողմը և ամբողջ կեանքի տեւողութեան ժամանակ, օրինակի համար չաբաթական փոքր վճարումով մը, այսինքն ՄԷԿ ՖՐԱՆՔՈՎ, և վճարելի միմիայն մէկ տարուան համար (որ կ'ընէ 52 ֆրանք) այսպէսով ամբողջ կեանքին մէջ ապահովագրուած կ'ըլլայ 10,000 ֆր. մահուան պարագային, 15,000 ֆր. արկածէն յառաջ եկած անկարողութեան պարագային, և օրական հինգ ֆրանք՝ ժամանակաւոր անկարողութեան պարագային։

Ընկերութեանս դրամատունն է՝ ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ ի Պոլիս. = ՔՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ, ԳԵՐՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱՆ

ԼԻԱԶՕՐ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ՝ ՄԻՀՐԱՆ ՍԻՆԷՄ-ԳԱԼՖԱՅԵԱՆ

Ղալաթիա Օսմ. Պանքային դէմը, Իպնայէթ խան, թիւ 7, 8, 9 եւ Պոլիս Քէօսթլեան խան թիւ 21 - 22

ՏՕՔԹԷՕՐ
Վաանթէն Նալբաս
ԲԱՐԻՍ ՄԷՔԹԷՊԻ ԹԸՊԻՅԷՍԻՆՏԷՆ
ՑԻՊԼՕՄԱԼԸ

Տօքթէօրը մուամէլէյի հէր կիւն Պէյ Օղլունտա, Քիւչիւք Բարմագ Գարուսի Նումէրօլը մուայէնէխանէտէ էօյլէնտէն սօնրա Ալաֆր. 1ադէն 4է գատար խասթէքեանը գապուլ իտէր։

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ԴԵՐՁԱԿ ՆՇԱՆ ԱԼԷՄՇԱՀԵԱՆ

Երկար տարիներէ ի վեր հրապարակին վրայ ծանօթ Ալէմշահեան եղբարց ընկերութիւնը [illegible] գործառնութեամբ [illegible] գնահատ[illegible] մնացած է։ Սոյն ընկերութիւնը այս անգամ լուծեալ ըլլալով Նշան Ալէմշահեան իր մասնաւոր վաճառատունը հաստատած է Բերա Մեծ Փողոց Պօն Մարչէին կից և Օսմ. Պանքային մասնաճիւղի դէմ, 350 թիւ Աբարդմանը. ամէն եղանակի յարմար թէ գաղղիական և թէ անգլիական ամէնէն գիմացկուն և գեղեցիկ տեսակներուն պէսպիսութեամբը ընտիր՝ տաուիլէին ճոխ մթերք մը պատրաստ կը գտնուի. այս վաճառատունը արուեստին կատարելութեամբ և գիներուն դիւրամատչելիութեամբ ուրիշ հաչակաւոր [illegible] հաստատութիւններուն հետ միշտ մրցման մէջ [illegible] կը հրաւիրենք արուեստասէր պատ[illegible] արժան հասարակութիւնը որ հաճի անգամ [illegible] այցելել։ Հոն վստահ ենք թէ գոհ պիտի [illegible] թէ գործերուն Նրբութենէն և թէ Նիւթերուն առաւելութենէն։ 3—31

«ՄՈՒՍԱՎՎԷՐ ԹԷՐԱԳԳԸ»
ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ ԹՈՒՐՔ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
ՀԱՏԸ 5 ՓԱՐԱՅ

Գրական, գիտական և բանաստեղծական ընտիր չաբաթաթերթ մըն է. ամէն հինգշաբթի օր կը հրատարակուի կարող խմբագրական մարմնոյ մը կողմէ. Թերթը կը բաղկանայ ութը մեծա-դիր երեսներէ և կը ծախուի մեր երկրին մէջ ցարդ նմանը չի տեսնուած աժանութեամբ, հատը 5 փարայի, Թուրքերէն կարդացող ամէն անհատ, մին-չեւ անգամ դպրոցականներու կը յանձնարարուի չաբաթը անգամ մը գնել ՄՈՒՍԱՎՎԷՐ ԹԷՐԱԳԳԸ, որ իր օգտակար պարունակութիւնով ու մատուանդ դիւրամատչելի գնովը կուգայ կարեւոր պէտք մը լրացնել։ Տարեկան բաժնեգինն է Թղթատարի ծախքով 12 ու կէս ղրուչ, արտասահմանի համար 4 ֆրանք կամ 2 ռուպլի։

Կեդրոնատեղին է Գ. Պ. Գույէր-[illegible] Աստր գրատունը, Պապը ալի [illegible]եսի թիւ 44։

ԱՊԱՌԻԿ ՎԱՃԱՌՈՒՄ
ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ՀԷՐՃԱՅԻ

ԱՊԱՌԻԿ ՎԱՃԱՌՈՒՄ
ՑԱՃԱԽՈՐԴԱՑ
ԴԻՒՐՈՒԹԵԱՆ
ՀԱՄԱՐ
ՎԵՐՋԻՆ ՏՐՆ

ԵԹԷ Կ'ՈՒԶԷՔ
ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ
ԳՈՀԱՐԵՂԷՆՆԵՐ
ՈՒՆԵՆԱԼ
ԴԻՄԵՑԷՔ
Պոլիս Ոսկերչաց Շուկայ
Մեծ-Փողոց, թիւ 13

ՀԷՐՃԱՅԻ վաճառատունը ունի եւրոպական ճաշակով պատրաստուած գոհարեղէններ, ամէնքն ալ առաջնակարգ ըլլալու պայմանով։
ՀԷՐՃԱՅԻ վաճառատան գիները անմրցելի են։
ՀԷՐՃԱՅԻ վաճառատունը ունի արծաթեղէն ապրանքներ։
ՀԷՐՃԱՅԻ վաճառատունը ունի ժամացոյցներ և արծաթեայ գաւազաններ։

ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Հարիւրին 20 կանխիկ, Միացեալին համար չաբաթական հարիւրին 5 վճարում
ԿԱՆԽԻԿ ԳՆՈՂԻՆ ՀԱՄԱՐ ՀԱՐԻՒՐԻՆ 5 ԶԵՂՉ
Գործածուած գոհարեղէնները եթէ վնասուած չեն % 10 զեղչով ետ կ'առնուին։
Իսկ ապառիկ գնողներէն % 15 զեղչով ետ կ'առնուին։

ԻՔԻՆՃԻ ՓԸՐԳԱ ՎԷ ԻՔԻՆՃԻ ՕՐՏՈՒԻ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ ՄԻՒԹԷԱՀՀԻՒՏԻ
ՖԷՍ ՎԷ ՋՈՒԳԱ ԹԻՒՃՃԱՐԸ՝ ՍԱՀԱՏ ՊԷՅ ՃԻՓԱՐԼ

Օթուզ ենէտի աէնէտէն պէրու սաթմագտա օլտուղըմ ֆէսլէրին նէֆասէթի սայէսինտէ նաիլ օլտուղըմ հիւսնը թէվէճճիւհէ իսթինատէն պիր սէնէտէն պէրու [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Պոլիսա Ֆրանսատան [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] թէէմմին էյլէրիմ.

ՖԷՆԻՔՍ ՕԹՐԻՇԻԷՆ
ԿԵՆԱՑ, ՀՐԴԵՀԻ, ԾՈՎՈՒ
ԿԱՅՍ. ԹԱԳ. ԱՌԱՆՁՆԱՇՆՈՐՀԵԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ՎԻԵՆՆԱ 1860ԻՆ
Գրասենեակ Հաճօբուլօ խան, թիւ 52, 53, 54, 55, 56
ԼԻԱԶՕՐ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ՝ Գ. ՑԻՓՐԱՏԵԱՆ

Ֆէնիքս Օթրիշիէն Ընկերութեան կենաց ապահովագրութեան օրինակ մը.— 35 տարեկան մէկը որ կ'ուզէ ապահովագրուիլ Ֆէնիքս Օթրիշիէն ընկերութեան 20000 ֆր. ի և քսանհինգ տարուան համար, տարեկան 925.80 ֆր. պիտի վճարէ. ու պայմանաժամուն պիտի ստանայ 31266 ֆր. հնչուն դրամ ամբողջովին, իսկ եթէ մեռնի զոր օրինակ, 10 տարիէն ետք ժառանգորդները անմիջապէս պիտի ստանան 21314.62 ֆր.։

Այս ամէն գումարներ ԱՆՈՒԱՆԱԿԱՆ չեն, այլ ԻՐԱԿԱՆ, և Ֆէնիքս Օթրիշիէն ընկերութիւնն այս գումարներուն վճարումն կ'երաշխաւորէ իր բոլորով։

ՈՒԷՍԹԸՐՆ
ԲԱՐԼԱՄԷՆԹՕՆԸՆ ԳԱՐԱՐԸ ՄԱԽՍՈՒՍԵՅԼԱ ԹՈՐՈՆԹՕ ՎԷ ԼՕՆՏՐԱՏԱ
1851ՏԷ ԹԷԷՍԻՍ ՕԼՈՒՆՄԸՇ
ԻՆԿԻԼԻԶ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄՓԱՆԻԱՍԸ

Թագմին օլունան գիյմէթլէրին մէճմուի	ֆրնգ. միլո	6,000,000
Մէվճուտ ագչէ վէ հասըլաթը սէնէվիյէ	»	1,250,000
Գեամիլէն թէէտիյէ օլունմուշ սէրմայէ	»	410,000

Թիւրքիա չիպայէթին միւտիրի ումումիսի. ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ. Խոճամպաշ, Պահճէ Գաբու, Անամխատ խան, Ն. 20, 21, 22.

Թաչրալարտա իչկիւզար վէ միւթէայիր ահէնթէլէր արանըլմագտա տըր ԻԽԹԱՐ.— Շէհրիմիզին էն մաարուֆ Ֆրանսըզ վէ Ալման գումփանիյալարըն սէրմայէսի հասըլաթըննա նիսպէթէն 100 % օլտուղը հալտէ Ուէսթըրնին 125 % տիր։ Իշթէ պու հագիգաթ Ուէսթըրն բօլիչալէրինէ թէֆէվվիւգ իթտիրմէյէ էն պէօյիւք թէէմինաթ տըր։

ՊԱԼԳԱՆ
ՍՕՖԵԱՏԱ ՄԻԼԼԻ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ՇԻՐՔԷԹԻ
ՍԷՐՄԱՅԷ, ԻՀԹԻՅԱԹ, ԹԷՄԻՆԱԹ ՖՐ. 7500000

1899տա	մէրի իւլ իճրա	էօմիւր սիկուրթասը պէտէլի	ֆրգ.	19,534,276
»	»	եանկըն	»	460,267,203
»	»	բրիմի	»	1,433,965

Էօմիւր խուսուսինտէ չօճուգլարի իչիւն միւթէայիր չէրաիթ իլէ սիկուրթա օլունուր։
[illegible] սիկուրթա օլունուր։
[illegible] վէ վարօր սիկուրթա օլունուր։

Հիսսէտարանա՝ 1896տա 18½ %, 1897տէ 18 %, 1898տէ 18 %, 1899տա 16 % թէմէթթիւ թէվզի իտիլմիշ տիր։

Շիրքէթին Պանքէրլէրի	(Տէրսաատէթտէ	Գրէտի Լիօնէ,
	)Լօնտրատա	Անկլօ Աւսթրիան Պանգ,
	(Սօֆեատա	Պանգ Նասիօնալ Պիւլկար։

Թաչրալար իչիւն միւտաիր վէ միւթէայիր ահէնթէլէր արանըլըր
Թիւրքիա իչիւն ումում աճէնթէ
ԱՐՇԱԿ ՌՈՒՆՃԵԱՆ
Ղալաթա, Թահթաքալէ խան, Պանգ Օթթոման գարշուսընտա

ՍԻՆԿԷՐ
ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱԼԱՏԱՆ
THE SINGER MANIFACTURING Co.

ՍԻՆԿԷՐԻ կարի մեքենաները զուտ անգլ. պողպատէ չինուած ըլլալով, իրենց տոկունութեամբ այնքան գնա-[illegible] են որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են, և բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօշկակարներն լոկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել։ Սինկէր ընկերութիւնը ցարդ 400է աւելի պատուոյ վկայական. և չգաղրած առած է բոլոր ցուցահանդէսներէն։

Մասնաճիւղեր՝ բովանդակ Թուրքիոյ մէջ։

Սինկէրի մեքենաները կը ծախուին միմիայն ՍԻՆԿԷՐ Ընկերութեան վաճառատուններուն մէջ։

ԲԵՐԱ՝ 1. Մեծ փողոց, Պօն Մարչէի դիմաց թիւ 343 և 343 կրկին։ 2. Մեծ փողոց, Կալաթա Սէրայի դիմաց։

ԿԱԼԱԹԱ՝ 1. Սինկէր խան, Թիւնէլին եաեւ։ 2. Թրամվէյի կայարանին դիմաց։

ՊՈԼԻՍ՝ 1. Սուլթան Համամ թիւ 2։ 2. Սուլթան Պայազիտ, Թրամվայի կայարանին դիմաց թիւ 13։

ՍԿԻՒՏԱՐ՝ Ջարշը պոյը թիւ 120։

ԴԱՍԵՐԸ ԵՒ ՆՈՐՈԳՈՒԹԻՒՆՔ ՁՐԻ

Սինկէր Ընկերութեան կեդր. վարչատեղին կը գտնուի, Բերա, Մեծ փողոց թիւ 343 և 343 կրկին, Սարգիս պէյ Տիւզ Օղլուի տունը։ Կեղծիքէն զգուշանալու համար վերի նիշ նշանաւորութեան ընելու է։

ՏՕՔԹ. ՄԱԼԽԱՍԵԱՆ
ԲԱՐԻԶԻՆ ՎԿԱՅՈՒԱԾ
Վիրաբոյժ, մանկաբարձ, մասնագէտ կանանց հիւանդութեանց.

Կը դարմանէ ներքին և արտաքին հիւանդութիւնները. կը կատարէ վիրաբուժական գործողութիւնները վերջին կատարելագործեալ դրութիւններով։

Բարիզի, Նանսիի հիւանդանոցներու մէջ երկար տարիներ օգնական բժշկի (էքսթէրն) պաշտօնը վարած ըլլալով, գործնական և փորձառական երկար ուսումնասիրութիւններ ընելէ վերջ՝ այս անգամ կ. Պոլիս եկած և հաստատուած է Բերա, Թարլա-Պաշի 136 թիւ։

Տուն. Հիւանդներ կ'ընդունի ամէն օր կէսօրէն վերջը իր բնակարանը, ժամը 1 3 (Ը. Ե.), Երեքշաբթի օրերը միևնոյն ժամուն կը դարմանէ ձրիաբար կարօտ հիւանդները։

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԷՖ. ԳԱՅՍԵՐԵԱՆ

Միւմաիլէյհ՝ օն պիր սէնէ մուգատտէմ, Մէքթէպի Հուգուգը Շահանէտէն պա շահատէթնամէ, խուրուճ իթմիշ, վէ զայրէթ ու իսթիգամէթիյլէ հէր քէաֆէ հիւսնիւ թէվէճճիւհ վէ էմնիյէթինի գազանմըշ, էրպապը նամուս վէ իւթիգամէթտան վէ պէրիննի սընըֆ ավուքաթլարընտան մա'րուֆ պիր զաթ տըր։

Թէնաֆիւլէրի՝ հէր նէվ Շէրի, Հուգուգ, Ճէզա վէ Թիճարէթ տավալարընը տէրեօհտէ իտէր։

Պիր մէգալէնին մալիւմ մուգապիլինտէ պէհէր վէ սէնէլիք ապօնէ գապուլ իտէր։

Տավալարը հագգընտա մէճճանէն մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլէրէ պէյանը էտէ իթմէյէ մալիւմաթան գըշըն. Էփսէր տավալարըն բէշին իւճրէթ ալմազըր կիպի, բէգ չօգլարընըն տա սուչէն թէսվիյէտէ գուսուր էյլէմէզ։ Սապահլարը սաաթ 3—6եա վէ ագշամլարը տախի 10—12է գատար եազըխանէտէ պուլունուր։

Իտարէխանէսի՝ Պապը Ալի ճատտէսինտէ Մուսալլ խանընտա 22, 23 վէ 24 նումէրօլը օտալար տըր։

ՀԱՑ ՄՆՏՈՒԿԻ ՀԱՐՄԻՔԻ
ՄԱՔՍՈՒԴ ԳԸԼԸՃՃԵԱՆ
Կ. Պոլիս, Էսկի-Զապթիյէ

ԱՊԱՌԻԿ
ՄԻ՛ ՈՒԶԷՔ
ՁՊԻՏԻ
ՏԱՄ
ԱՊԱՌԻԿ
ՁՊԻՏԻ ՏԱՄ

Ծամբորդներու համար	5 %	զեղչ
Ամուսիններու	» 10 %	»
Աղջիկներու	» 50 %	»

ՁՈՐՍ ԱՆԳԱՄ ՆԱՐԳՈՒՈՂՆԵՐՈՒ ՁՐԻ